

Helsinki info

• Numero 4 – 2010 • Viikko 38 •

Julkisen tiedote •

Kontulan palvelukeskuksesta iloa arkeen

Luteet yleistyvät – muistakin tuholaisista on harmia

Cygnaeus Is – de första hundra åren | English Supplement on the Web

Mullan himo

Maan ja mullan veto elää väkevänä helsinkiläisten keskuudessa. Lähi- luontoa ja lähiruokaa arvostetaan. Helsingissä on 9 siirtolapuutarhaa ja 40 viljelypalsta-alueita ja lisää kaivattaisiin. Uusimpana villityksenä sissi- viljelijät valtaavat joutomaita laariviljelyyn.

Historian pitkässä perspektiivissä kyse ei ole kovinkaan uudesta ilmiöstä. 1800-luvun Helsingissä kaupunkilaisilla oli pieniä takapihojen viljelypalstoja tavanomaisten elintarvikkeiden hankkimiseksi.

Kaupunkirakenteen tiivistyminen, elintason nousu ja päivittäistavarakupan kehittyminen tekivät entisaikain kotitarveviljelyn sekä tarpeettomaksi että mahdottomaksi. Kauempana sijaitsevilla viljelypalsta-alueilla perinne jatkui.

Siirtolapuutarha-aate levisi Suomeen Saksasta ja Pohjoismaista 1900-luvun alussa. Viljely ja ulkosalla oleskelu nähtiin perheiden virkistykseen ja elämänilon lähteenä, ei niinkään ravinnon tuottamisen menetelmänä. Elintarvikkeiden aikoina palstat kuitenkin valjastettiin hyötykasvien viljelyyn.

Alkuun palstan joka sentti käytettiin ruuan tuotantoon ja kukat valtasivat alaa vasta myöhemmin, muistelee 70-vuotiaassa Oulunkylän siirtolapuutarhassa sen perustamisesta lähtien kesiään viettänyt **Pirkko Levanto**, 85, haastattelussaan s. 14.

Kaupunki priorisoi tulevaisuuden maankäyttösuunnitelmissaan asuntotuotannon tarpeet. Pitkällä aikavälillä uusia siirtolapuutarha-alueita

tai entisten laajennuksia selvitetään muun muassa Siltamäen, Mellunmäen ja Pakilan suunnalla.

Uusien asuintalojen ja piha-alueiden suunnittelussa on myös mahdollista huomioida monin kekseliäin keinoin asukkaiden mullassa möyrimisen himo. Vihreät kerrostalot ovat tulossa. Maailmalla suunnitellaan jo monenlaisia lämpöä, ruokaa ja uudenlaista yhteisöllisyyttä tuottavia kaupunkitaloja vastauksena ekologisesti ja sosiaalisesti kestävästä rakentamisesta haasteisiin.

Syksyn tullen puutarhoista ja palstoilta joka tapauksessa siirrytään sisätiloihin ainakin Suomen oloissa. Onneksi siellä voi sentään hoidella huonekasveja kevättä odotellessa. Palstaviljelyyn intohimoisesti suhtautuva saa talven pimeinä iltoina paljon iloa **Sanni Sepon** hellyttävästä valokuvateoksesta *Palsta* (Maahenki 2010).

Jos palstaviljelijälle aiheuttavat harmia ja mielihapaa sen seitsemät toukat ja tuholaiset, ei ole kaupunkilainen turvassa edes omassa kodissaan. Luoteet ovat yleistyneet Helsingissä, ja paljon muitakin ötököitä elää kutsuatomina vieraina kanssamme. Ne ovat järjestään epämiellyttäviä, mutta kaikki eivät kuitenkaan muodosta uhkaa terveydellemme. Tietoa sisätilojen tuholaisista ja niiden torjunnasta löytyy sivulta 15.

Rita Ekelund

Kuva: futurimagetank.com

Satu Järvenkallas, photo by Rhinoceros Ltd.

English Supplement on the Web

Helsinki-info – this printed newspaper – is published by the City of Helsinki and distributed to all Helsinki households six times a year. Helsinki Info's English Supplement is published only on the City Website, also six times a year.

Now on the Web: Diversity Seen As Richness

Child day care can provide an important bond between Helsinki's foreign-born and main stream populations.

“Children are children to us irrespective of their backgrounds,” says **Satu Järvenkallas**, Head of Child Day Care at the City of Social Services Department.

“We meet them as individuals. We want to learn about them and to support their families.”

Ever since Järvenkallas took charge six years ago, the number of foreign-born children has grown rapidly in City-provided day care and today amounts to 13 per cent of all children, exceeding 20 per cent in some day-care centres. The total number of languages spoken at the centres is close to 80.

“This is Helsinki today,” Järvenkallas says.

She explains that diversity is a source of richness and can be an important means to build a better society:

“The Finnish-born children learn a great deal about the world, and they acquire an international awareness from early on. We teach the foreign-born children Finnish culture and society – in addition to the Finnish language, which children acquire very quickly.”

Finnish traditions are built into day-care routines with respect to foreign-born children's cultural and religious backgrounds, including recognition of various religious holidays.

As a result, day care is one of the key institutions that help to build a harmonious society.

• Read more: www.hel.fi/helsinki-info > In English

International bookshop and cultural meeting place

International bookshop Arkadia Oy has thousands of dedicated customers, who often pop in to exchange views with the owner, **Ian Bourgeot**. On many nights the shop turns into a cultural venue, where themes range from politics to poetry, from architecture to music.

Like in many success stories, good timing and luck coincided in the birth of the Arkadia bookshop in the Töölö district of Helsinki.

• Read more: www.hel.fi/helsinki-info > In English

Sisälllys

Toimitukselta	2
English Supplement on the Web	2
Lainattua	3
Uusi lobbaaja Helsingille	4
Matkalla maailman lavoille	5
Malmin päivystys muutti Marian sairaalaan	6
Kirjailijapuistoon saatiin runopenkkejä	7
Kaksi virastoa, yksi tavoite	8–9
Tukea aloitteleville yrittäjille	10–11
Virkeyttä kotiin viemisiksi	12–13
70 vuotta puutarhailoa	14
Kutsumattomat vieraat yleistyvät	15
Nyt menoksi	16–18
Inte äldst men störst.	19
Tusen tecken målar musik.	20
Lek med ord för små och stora	21
Elävä Rööperi	22
Lukijakilpailu	23
Tiloja luovuudelle	24

Helsinki info

Numero 4 – 2010 • jakelu 20.–24.9. • 34. vuosikerta

Julkaisija Helsingin kaupunki
PL 1, 00099 Helsingin kaupunki
puhelin 310 1641 (vaihe)

Vastaava toimittaja Rita Ekelund
Toimitussihteeri Leena Seitola
Toimittaja Tiina Kotka
Ruotsinkieliset sivut Nina Weckström
Ulkoasu Pekka Niemi, Rhinoceros Oy
Kannen kuva Kimmo Brandt
Kirjapaino Sanomapaino, Vantaa
Painosmäärä 336 665 kpl
ISSN 0782-0453

Jakeluasiat Itella
puhelin 0200 71000,
asiakaspalvelu@posti.fi

Lehden internetversio on osoitteessa www.hel.fi/helsinki-info. Sivulla voi antaa palautetta tai lähettää sitä sähköpostitse helsinki-info.palaute@hel.fi -osoitteeseen.

Seuraava Helsinki-info jaetaan 25.–29.10.

Helsingin kaupungin palveluja ja organisaatiota koskeviin tiedusteluihin vastataan Virka Infon puhelinnumerossa 310 1111 (ma–pe klo 9–15), Virka Gallerian palvelutiskillä (ma–pe klo 9–19, la–su klo 11–17 Kaupungintalon ala-aula, Pohjoisesplanadi 11–13 ja Sofiankatu 1) sekä sähköpostiosoitteessa virkainfo@hel.fi.

Kannen kuva:
Vesivoimistelusta on tullut Kontulan palvelukeskuksen suosituin liikuntalaji. Liikunnanohjaaja Pirjo Kettunen näyttää mallia ryhmälleen.

Tässä lehdessä

Stadin starat

8–9 Rakennusviraston ja Staran johtajat **Raimo K. Saarinen** (vas.) ja **Mauri Suurperko** kertovat, miten kaksi organisaatiota tähtää yhteiseen tavoitteeseen kuntalaisten parhaaksi.

Ykkönen yrityskätilönä

10–11 Helsinki on Euroopan paras kaupunki aloitteleville yrityksille, kertoo kansainvälinen tutkimus. YritysHelsingin työntekijät neuvovat yrittäjiksi aikovia. Naisyritysjyyskeskuksessa puolestaan paneudutaan erityisesti naisten yrittäjyyden edistämiseen.

Kuva Pertti Nisosen

YritysHelsingin toimitilat sijaitsevat Kaisaniemmenkatu 6 A:n kuudennessa kerroksessa.

Iloa arkeen

12–13 Kontulan palvelukeskuksen runsas tarjonta liikunnasta keskusteluryhmiin on tehnyt paikasta suosittu. **Terttu Heikkinen** (edessä) aloittelee käsityöpajassa räsymaton tekemistä repimällä matonkudetta. Johtava toiminnanohjaaja **Sari Hedman** on poikennut tervehtimään pajalaisia.

Kuva Pertti Nisosen

Kuva Jarmo Holopainen

Tuholaisia liikkeellä

15 Luteet (oik.) ovat yleistyneet ja niistä myös tavataan aiempaa sitkeämpiä kantoja Helsingissä. Myös esimerkiksi vyöturkiskuoriaiset ja niiden toukat (yllä ja alla) aiheuttavat harmia.

Kuva Marjut Räsänen

Kuva Kimmo Brandt

Lainattua

Kävelin Stockalta kotiin Ruttopuiston kautta. Oli keskiviikko, eli hummeripäivä, ja olin käynyt hakemassa Herkusta tämän viikon satini. Päivä oli lämmin, ja puiston nurtsit täynnä väkeä. Kuulin kovan vislauksen, ja hetken aukiota skannattuani huomasin Claricen vilkuttavan minulle. Se istui Indigon, Janin ja Ronjan kanssa viltillä ja leikkasi juuri siivua isosta juustopalasta. Kävellessäni heitä kohti nappasin harhaan lentäneestä frisbeestä kopin, ja palautin sen näppärällä forehandilla pyjamahousuihin sonnustautuneelle takkutukalle.”

Lainaus on **Tuomas Vimman** vuonna 2005 ilmestyneestä teoksesta *Toinen*, kirjailijan Helsinki-trilogian toisesta osasta. Ensimmäinen osa, Vimman esikoisromaani *Helsinki 12* ilmestyi vuonna 2004, ja päätösosa *Gourmet* vuonna 2008.

Identiteitiltään etelähelsinkiläiselle kirjailijalle Punavuori on tärkeä kaupunginosa. Tuomas Vimman *Elävä Rööperi* sivulla 22 aloittaa kirjoitussarjan, jossa erilaiset kaupunkilaiset kertovat lapsuutensa Helsingistä.

Matkailupäällikkö Katriona Eklöf tuo vahvaa markkinointiosamista kaupungin matkailun kehittämiseen.

Helsingiläisiä

Uusi lobbaaja Helsingille

Kesäkuussa työnsä aloittanut matkailupäällikkö **Katriona Eklöf** nauttii työhuoneensa aurinkoisuudesta. Hänen pieni kulmaparvekkeensa aukeaa Kauppatorin suuntaan Havis Amandan patsaalle. Alapuolella katutasossa on Helsingin kaupungin matkailutoimisto. Näin tuntuma kauniiseen keskustaan ja turisteihin säilyy.

Espoossa asuva Eklöf jää töiden jälkeen mielellään keskustaan nauttimaan hyvistä ravintoloista ja kulttuuritarjonnasta. Samalla hän aistii, tutustuu ja tutkii kaupunkia ammattilaissilmällä. Hän haluaa olla tietoinen siitä, mitä turistit täältä hakevat ja miten he kaupungin kokevat. Järjestyksessä kaupungin neljännen matkailupäällikön rooliin kuuluu myös välittää matkailijoiden toiveita eteenpäin.

”Elämänläheisistä ja yksinkertaisistakin asioista tai ilmiöistä voi tulla matkailun uusia hittejä”, hymyileväinen Eklöf sanoo.

Kosmopoliitti Eklöfin mukaan Helsinkiin tullaan lähimatkailuun niin kotimaasta kuin

naapurimaistakin. Matkailun megatrendejä ovat lyhyet kaupunkilomat, jotka varataan vain joitakin viikkoja ennen lähtöä. Ja kaupunkielämykset tuntuvat kiinnostavan matkailijoita kansallisuuteen katsomatta.

Tätä nykyä Helsingissä käy eniten venäläisiä, saksalaisia, brittejä, ruotsalaisia, amerikkalaisia, japanilaisia ja italialaisia turisteja.

”Ajan myötä esimerkiksi Kiinasta saattaa tulla turisteja niin Helsinkiin kuin muihinkin pohjoismaisiin pääkaupunkeihin”, Eklöf kertoo.

Helsinki ja koko pääkaupunkiseutu kiinnostavat maailmalla. Maantieteellinen sijainti, neljä vuodenaikaa ja pääkaupunkiseudun pikkukaupunkimaisuus houkuttelevat matkailijoita.

”Helsingin kaupunginosia, joilla on oma erityinen luonteensa voisi jatkossa markkinoida enemmänkin”, Eklöf miettii.

Matkailutoimiston tehtävänä on neuvoa, tiedottaa, tutkia, analysoida ja markkinoida.

”Matkailumarkkinointimme perustuu pitkäjänteisyyteen, kohdentamiseen ja toistoon parhaan mahdollisen näkemyksen saavuttamiseksi. Pyrimme vastaamaan myös globaaleihin muutoksiin.”

Eklöf tuli kaupungille Invest in Finlandista, jossa hän oli matkailun toimialajohtajana.

Sosiaalinen ja virkeä luonne on avuksi, kun henkilökuntaa on 30 ja kesäisin vielä puolet enemmän. Muita yhteistyökumppaneita ovat kaupungin monet tahot, markkinointi- ja matkailuorganisaatiot ja yritykset.

Eklöfin mukaan matkailijoiden yöpymiset lisääntyivät pääkaupunkiseudulla vuosina 2002–2009 noin 20 prosenttia. Ja esimerkiksi kansainvälisten risteilyvieraiden määrät ovat kasvaneet yli 250 prosenttia kymmenessä vuodessa.

”Me kaikki voimme vaikuttaa Helsingin imagon luomiseen ja ylläpitämiseen, jotta matkailijat saavat meistä hyvän kuvan ja mieluisan muiston”, Eklöf tiivistää.

Nina Rintala

Roihiksessa elää talkoohenki

Roihuvuorella asuu aktiivisia ja innostuneita ihmisiä, jotka haluavat tehdä asuin ympäristöstään entistäkin viihtyisemmän.

Roihuvuori on myös alue, jonne mielellään muutetaan takaisin. Oiva esimerkki paluumuuttajista on Roihuvuori-Seuran puheenjohtaja **Veijo Lehto**, joka ensi kerran muutti Roihukseen vanhempiensa kanssa vuonna 1955. Alueella vierähti parikymmentä vuotta, ja sitten oli aika katsella muitakin maisemia. Nyt Lehto on perheineen asunut Roihuvuorella jälleen lähes 20 vuotta.

”Enkä lähde täältä kuin Malmin hautausmaalle”, naurahtaa Lehto.

Pienestä kylämaisesta Roihuvuoresta tunnetaan ehkä parhaiten sen maamerkinä toimiva vesitorni sekä japanilaistyylinen puutarha. Suosittu on myös kirsikkapuisto, jossa keväisin kukinta-aikaan vietetään Hanami-juhlaa. Silloin yli 200 kirsikkapuun katveeseen kokoontuu pari-kolmetuhatta ihmistä eväsretkelle.

Roihuvuorella yhdessä tekeminen on voimissaan. Siitä ovat

mainiona esimerkkinä talkoiluun järjestetyt mittavat kyläjuhlat sekä uusi, kirjaston alakertaan perustettu asukaskahvila Peukaloinen, joka on avoinna kolme kertaa viikossa.

Alueen kerrostalojen vaihtelevaamaastoiset pihapiirit kauniine kukkaistutuksineen ja pöytäryhmineen henkivät nekin yhteisen tekemisen meininkiä. Joillakin pihalla on myös yhteisviljelyyn sopivia puutarhalaatikoita.

”Viimeisten parin vuoden aikana on Roihuvuorella tapahtunut paljon. Kaupunginosayhdistys kutsuu kerran kuussa roihuvuorelaisia kuuntelemaan alustajia ja pohtimaan yhteisiä asioita kirkon seurakuntasaliin. Kokouksissa käy 50–80 asukasta ja niissä käsitellään uusia hankkeita sekä puidaan muita yhteisiä asioita. Keväällä esimerkiksi käsiteltiin uuden, kaikenikäisille suunnatun puiston suunnitelmia. Nyt puiston rakentaminen on jo käynnistynyt”, kertoo Veijo Lehto.

Elokuussa Suomen Kotiseutu-liitto nimesi Roihuvuoren vuoden kaupunginosaksi. Kunnianosoitus

on kaunis kiitos tiiville asukas-yhteistyölle.

Veijo Lehto on ollut Roihuvuori-Seurassa jäsenenä pitkään ja kuulunut myös sen johtokuntaan. Puheenjohtajana hän on ensimmäistä vuotta.

”Nyt eläkkeellä ollessa minulla on aikaa tähän työhön, aiemmin se ei ollut mahdollista”, toteaa varatuomari Lehto.

Aktiivisen miehen aikaa vievät myös useat yhteisöt, muun muassa jäsenyys Helsinki–Tallinna seurassa.

”Aamut kuluvat läppäriellä ja sitten onkin aika laittaa vaimolle ruoka pöytään, kun hän tulee iltapäivällä töistä. Illat menevät usein kokouksissa, mutta kotiin ehtii silti hyvin uutisille”, kuvailee Lehto päivärutiinejaan.

Lehto viihtyy kirjojen parissa. Mielilukemistoa ovat Keltaisen kirjaston kirjat, ja lempikirjailijoihinsa hän nostaa **Kurt Vonnegutin** ja **John Irvingin**. Lukemisen ohella Lehto nauttii asuinalueensa luonnonläheisyydestä.

Roihuvuori-Seuran puheenjohtaja Veijo Lehto ja pienet artistit valmistautuvat kyläjuhliin.

”Parasta Roihuvuorella ympäröivän luonnon lisäksi on se, että aivan kaikki on lähellä. Vain muutaman minuutin matkan päästä löytyvät nekin palvelut, joita ei kotikylällä ole. Ja vaikka meiltä on palveluita kadonnutkin, on hyvä muistaa, että täällä edelleen saa leivät ja maidot pöytään”, hän toteaa. Muuta hyvää seuran puheenjohtajan mielestä ovat liikenneyhteydet: kaksi bussilinjaa ja palvelulinja Jouko. Kodikkaalla asuinalueella löytyy kuitenkin myös parannet-

tavaa. Seuran nettisivuilla käydään ajoittain kiivastakin keskustelua ostarin ympäristössä leiriään pitävistä laitapuolen kulkijoista.

Seuran puheenjohtaja ei pidä sitä kuitenkaan aivan järjestyttävänä asiana ja haluaakin lainata erään asukkaan kommenttia asiasta.

”Kyllähän Satumaassa pitää olla peikkoja ja menninkäisiäkin.”

Leena Seitola

• Lisätietoja www.roihuvuori.com

Matkalla maailman lavoilta

Stadin Junnuksi valitun **Juho Valtosen** odotetaan vielä tuikkivan maailmantähtien joukossa.

”Tyyppi on monipuolinen, lahjakas jangsteri, jost vena-
taa suomalaista export-kamaa
maailman estradeil”, totesi Stadin slangi -yhdistys nimetessään 17-vuotiaan Valtosen ensimmäiseksi Stadin Junnuksi. Tunnuksen annettiin Valtoselle ennen kaikkea hänen viulistin taitojensa, mutta myös helsinkiläisyytensä ja miellyttävän persoonansa vuoksi. Yhdistys halusi lisäksi kiinnittää huomiota siihen, ”ettei uusia Juhoja tule, jos koulujen taideaineita vähennetään”.

Vaan mitä tuumaa tunnuksuksesta ja helsinkiläisestä soitonopetuksesta itse juhla-
kalu, koko ikänsä Puistolassa musiikin täyttämässä kodissa elänyt Valtonen?

”Valinta tuli täytenä yllä-
tyksenä, mutta mukavaltahan se tuntuu. Minusta Helsingissä on aika paljon mahdollisuuksia harrastaa ja opiskella soittamista. Esimerkiksi musiikkiopistoja on useita, mutta niiden lukukausimaksut ovat aika tyyriitä. Toivoisin, että opistoja tuettaisiin enemmän, jotta maksuja voitaisiin pienentää.”

Valtonen opiskelee Sibelius-Akatemiassa päivisin viulunsoittoa ja käy iltaisin Eiran aikuislukion iltakoulua.

”Sibiksen nuorisosaastolla on kannustava ilmapiiri. Lempipaikani Helsingissä taitaakin olla meidän R-rakennuksen viidennen kerroksen sohva, jolla nuorisolaiset hengailevat loppojallaan.”

Valtonen käy lisäksi lahjakaille nuorille viulisteille tarkoitettua Savonlinnan Viuluakatemi-
an kursseilla muun muassa viulutaiteilija **Elina Vähälän** opissa. Eniten Valtosta on kuitenkin opettanut hänen isänsä, Käpylän musiikkiopiston viulunsoiton lehtori **Ahti Valtonen** – aina siitä asti kun Juho aloitti soittamisen nelivuotiaana.

”Minulle ei uskallettu antaa viulua aiemmin, koska olin niin villi. Soitin kuitenkin innokkaasti pahvista viulua ja halusin olla kuin isäni ja kaksi isosiskoani. Isä on opettanut minua tosi paljon. Arvostan sitä kovasti.”

Valtonen soittaa vanhaa vahvasointista viulua, jonka hänen isänsä sai aikanaan isältään.

”Pohjassa olevien tietojen mukaan soitin on rakennettu vuonna 1717 Venetsiassa. Sain viulun isäl-

tä, koska hän ajatteli sen sopivan juuri minulle.”

Juho Valtonen on soittanut ja toiminut konserttimestarina isänsä johtamissa Käpylän musiikkiopiston orkesterissa ja Lauttasaa-
ren Orkesterissa. Solistina Valtonen on esiintynyt muun muassa Radion Sinfoniaorkesterin nuorten solistien konsertissa, mikä on hänen soittajan taipaleensa huip-
puhetkiä. Niihin kuuluvat myös oman trion voitto **Erkki Melartin** -kamari-
musiikkikilpailussa

ja toinen sija valtakunnallisissa Juvenalian kamarimusiikkikilpailuissa. Menestys toi kolmikolle myös Pro Musican tuntuvan apurahan opiskelua ja kilpailuja varten. Lisää mainetta saattaa olla luvassa marraskuussa, sillä Valtonen on ilmoittanut Melartin-kilpailuun tällä kertaa kvartetinsä.

Valtonen soittaa mieluiten kamarimusiikkikokoonpanoissa, muttei vierasta muitakaan. Hänen teossuosikkejaan ovat **Sibeliusen**, **Tshaikovskin** ja **Mendelssohnin** viulukonsertot. Valtonen haluaa musiikista itselleen ammatin, mutta tarkka muoto ei ole vielä selvinnyt.

”Hienointa olisi saada esiintyä, mutta voisin myös opettaa. Tällä hetkellä tiedän varmasti vain sen, että aion jatkaa esiintymistä niin pitkälle kuin pääsen.”

Vaikka nuoren miehen elämä onkin musiikintäyteistä, mahtuu siihen myös esimerkiksi kavereiden kanssa oleilua.

”Käyn myös kuntosalilla ja lenkkeilen, koska yritän pitää lihaskunnon hyvänä. Rämpytän joskus kotona kitarakin, mutta ei se voita viulunsoittoa.”

Tiina Kotka

➔ *Juho Valtonen taikoo lähes 300-vuotiaasta viulustaan sävelii sellaisella taidolla, että hänestä povataan maailmantähteä.*

LyhytInfo

Törkeän paljon tekemistä

Nuorisotaloilla on tänä syksynä tarjolla aikaisempaa laajempi valikoima erilaisia harrastusmahdollisuuksia. Mukana on niin uusia kuin tuttuakin harrastuksia: muun muassa tanssia, skeit-
tausta, laneja, soittotreeniä, bändilei-
rejä, kartingia, teatteria, lyhyteloku-
van tekoa, fudista, bilistä, taidetta ja tuunausta.

Nuorisosaaiakeskuksen nettisivuston uudistunut harrastushaku esittelee talojen harrastusmahdollisuudet, ilmoittautumisohjeet, aikataulut ja yhteystiedot. Toiminta on pääasiassa ilmaista, tai kurseista peritään korkeintaan pieni materiaalimaksu.

Nuorisotalojen toimintaan pääsee mukaan ilmaisella jäsenkortilla, joka on tästä syksystä alkaen Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten yhteinen.

- Lisätietoja saa <http://nuoriso.hel.fi> -nettisivuilta.

Sinustako musiikin mesenaatti?

Helsingin Musiikkitalon säätiö on avannut kaikille avoimen musiikkitalo-
keräyksen, jolla kootaan varoja säätiön Mesenaatti-rahastoon. Rahastosta myönnetään avustuksia ja apurahoja sellaisille muusikoille tai taiteilijaryhmille, joilla ei muuten olisi mahdollisuutta järjestää konserttia tai muuta tilaisuutta Musiikkitalossa.

”Mesenaatti-rahastoon lahjoittamalla kukin voi omalta osaltaan olla lisäämässä äänien ja tyylien kirjoja Musiikkitalon tarjonnassa”, totesi Helsingin sivistystoimen apulaiskaupunginjohtaja **Tuula Haatainen** avatessaan keräyksen Musiikkitalon pihajuhlassa tämän kuun alussa.

”Musiikkitalon on oltava paikka, jossa ihmiset ja kaikenlainen musiikki – kukkopilleistä kurkkulauluun, etnosta elektroniseen ja tangosta klassiseen – voivat kohdata aidosti ja rennosti”, sanoi Haatainen. Hän on Musiikkitalon säätiön puheenjohtaja.

- Lisätietoja saa www.musiikkitalo.fi -nettisivuilta.

Lisää latauspaikkoja matkakortteille

Matkakortin voi nyt ladata myös kaikissa Helsingin seudun K-citymarketeissa. Muiden matkakortin myyntipisteiden tapaan niissä voi ladata matkakortille kautta ja arvoa, hankkia uuden matkakortin sekä saada tulosteen korttinsa tiedoista. Lisäksi K-citymarketeista voi ostaa vuorokausilippuja.

Matkakortin myyntipisteitä on kaikkiaan noin 270. Matkakorttiasioissa palvelevat myös R-kioskit, Stockmannin tavaratalot, VR:n lipunmyyntiasemat, muut matkakorttitunnuksella merkityt myyntipisteet sekä matkakortin palvelupisteet.

Malmin päivystys muutti Marian sairaalaan

Päivystystoiminnot säilyivät lähes ennallaan, tilaa tuli lisää.

Malmin terveyskeskus- ja sairaalapäivystykset ovat muuttaneet Marian sairaalaan. Malmilla toimivat edelleen esimerkiksi terveysasema, akuutti- vuodeosastot ja laboratorion näyttö- ja tutkimuskeskus.

Malmin päivystykset ovat Marian sairaalassa arviolta 3,5 vuotta eli niin kauan kuin uuden päivystysrakennuksen valmistuminen sekä säilytettävien rakennusten peruskorjaaminen Malmilla kestävät.

Marian päivystys palvellee ensisijaisesti itäisen, kaakkoisen, koillisen ja pohjoisen Helsingin yli 16-vuotiaita asukkaita. Alle 16-vuotiaat ohjataan Lasten ja nuorten sairaalaan Lastenkliniikalle. Muilla Helsingin alueilla asuvien tulisi asioida Haartmanin päivystyksessä.

Marian päivystykseen yksin tai saattajan kanssa saapuvat potilaat otetaan vastaan Lapinlahdenkatu 16:n sisäpihal-

la olevassa rakennuksessa 15 C. Ambulanssilla tuotavien potilaiden sisäänkäynti on Mechelininkatu 1:ssä. Sairaalan eteen liikennöi bussilinja 55.

”Jos on epävarma siitä, tarvitseeko kiireellistä apua, kannattaa soittaa neuvontanumeroon 10023. Siellä sairaan- ja terveydenhoitajat neuvovat ym-

päri vuorokauden, miten menetellä. Marian sairaalassa potilaan ottaa vastaan hoitaja, joka tekee arvion siitä, tarvitseeko asiakas terveyskeskus- vai sairaalapäivystystä tai voidaanko asia hoitaa kiireettömänä terveysasemalla. Olisi kaikkien etu, että päivystykseen tul-taisiin vain kiireellisissä tapauksissa ja käytettäisiin aina oman alueen päivystyspistettä”, painottaa Malmin terveyskeskuspäivystyksen johtava ylihoitaja **Katariina Jantunen**.

Marian terveyskeskuspäivystys on avoinna arkisin kello 16–22 ja viikonloppuisin sekä pyhinä kello 8–22. Sairaala- päivystys on avoinna ympäri vuorokauden. Jos äkillinen sairastuminen sattuu arkisin virka-aikaan kello 8-16, on helsinkiläisten ensisijainen hoitopaikka oman alueen terveys- asema.

Marian sairaalaan muuttavat Malmilta terveyskeskus- ja sairaalapäivystysten lisäksi päi-

vystysoasastot M1–M4, sisätauti- en poliklinikka, HUS-Röntgen ja HUSLABin toimipisteet. Sitä vastoin Malmin sairaala-alueelle jäävät terveysaseman ja laboratorion näyttö- ja tutkimuskeskus ja kotisairaala.

Marian sairaalaan tehtiin Malmin päivystysten muuttoa varten pintaremontti sekä esimerkiksi puhdistettiin ja säädettiin ilmanvaihtokanavat.

”Tilaa on enemmän kuin Malmilla, mikä on hyvä, sillä terveyskeskuspäivystyksessämme hoidettiin viime vuonna lähes 49 000 ja sairaalapäivystyksessä 16 200 potilasta. Saimme käyttöön magneettikuvauslaitteen, jota ei ollut Malmilla. Muutoin toiminnot säilyvät lähes ennallaan”, kertoo Jantunen.

Tiina Kotka

• Marian päivystys, Lapinlahdenkatu 16, rakennus 15 C, sisäpiha. Terveyskeskuspäivystys, p. 09 310 67468, päivystyspoliklinikka, p. 09 310 67204.

Marian sairaala

Maria sjukhus

Lapinlahdenkatu 16 • Lappviksgatan 16

Karttaan punaisella pallolla merkittyn Marian sairaalaan pääsee julkisista kulkuvälineistä kätevimmin bussilla 55, sillä reitti kulkee aivan sairaalan vierestä.

Pysäköintietuja vähäpäästöisille ajoneuvoille

Helsingin kaupunki pyrkii vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä ja liikennemelua sekä parantamaan ilmanlaatua keskustassa. Kaupunki osallistuu ilmastotalkoisiin hankkimalla vähäpäästöisiä ajoneuvoja.

Helsinki kannustaa myös kaupunkilaisia vähäpäästöisten autojen hankintaan myöntämällä niille 50 prosentin alennuksen yleisten liikennealueiden pysäköintimaksuista. Alennettu pysäköintimaksu maksetaan auto-

kohtaisella maksulaitteella tai mobiilipäätelaitteella, johon on mahdollista ohjelmoida alennetut taksat. Kriteerit täyttävät ajoneuvot saavat 50 prosentin alennuksen myös oman vyöhykkeensä asukas- ja yrityspysäköintitun-

nusten lunastusmaksusta.

Liityntäpysäköintialueille merkitään vähäpäästöisille ajoneuvoille varattuja pysäköinti- sekä latauspaikkoja täyssähköautoille ja ladattaville hybrideille. Selvitettä-

vänä on myös sähkö- ja kaasujakeluverkostojen laajentaminen sekä biokaasun saanti- ja jakelumahdollisuudet.

Tavoitteena on saada etuuk- sia koskeva järjestelmä käyttöön vuoden 2011 alusta.

Karhuja torin täydeltä

Senaatintorilla on jo muutama viikon ollut komea koelma karhupatsaita. Näyttelyyn kuuluu 142 yksilöllisesti maalattua vähän yli kaksimetristä karhupatsasta, jotka edustavat YK:n tunnustamia valtioita. Jokaisen karhun on maalannut jäsenmaan taiteilija oman maansa ominaispiirteitä korostaen. Suomea edustavan karhun on maalannut taiteilija **Mirka Raito**.

United Buddy Bears -hankkeen taustalla ovat berliiniläiset **Eva** ja **Klaus Herlitz**, jotka ensimmäisellä alun perin kertaluontoiseksi taidetapahtumaksi tarkoitettulla näyttelyllä Berliinissä halusivat herättää ajatuksia maailman kulttuurien monimuotoisuudesta ja suvaitsevai-

suudesta kansojen välillä.

Berliinistä vuonna 2004 maailmankiertueelle lähtenyt näyttely on kiertänyt muun muassa Istanbulissa, Buenos Airesissa, Sydneyssä ja Tokiossa. Senaatintorille karhupatsaat saapuivat Kazakstanin pääkaupungista Astanasta.

Helsingin näyttelyn aikana luodaan uusi suomalainen karhupatsas ja vanha myydään huutokaupalla, jonka tuotto lahjoitetaan paikallisille lastensuojelujärjestöille.

Näyttelyn aikana järjestetään myös valokuvakilpailu, jossa omaperäisin Senaatintorin näyttelystä otettu valokuva palkitaan kahden hengen matkalla Berliiniin.

Berliinistä vuonna 2004 maailmankiertueelle lähteneet karhupatsaat ovat Senaatintorilla 26.10. saakka.

Näyttelyn järjestävät Saksan suurlähetystö, Buddy Bär Berlin GmbH ja Goethe-Institut Finland Helsingin kaupungin ja DB Schenkerin tuella. Näyttelyn

suojelijana on kaupunginjohtaja **Jussi Pajunen**.

United Buddy Bears – the art of tolerance -näyttelyyn voi tulla Senaatintorilla 26.10. asti

maksutta ympäri vuorokauden. *Leena Seitola*

• Lisätietoja ja valokuvakilpailun osallistumisedot löytyvät www.ubb-helsinki.com -nettisivuilta.

Kirjailijanpuistoon saatiin runopenkkejä

Iloinen puheensorina ja vaeltelevat ihmiset täyttivät muutama viikko sitten Töölössä sijaitsevassa Kirjailijanpuiston. Aiheen tapaamiselle antoi kirja-alan puistoon lahjoittamat 12 runopenkkiä. Sadepisarot ja letkeä musiikki siivittivät juhlatilaisuutta, joka sai alkunsa neljä vuotta sitten puistoon istutetun muistopuun ansiosta. Kaupunginpuutarhassa jalostetun omenapuun, lajiltaan Malus Kirjailija, lahjoitti silloin 100-vuotista taivaltaan juhlinut kirjakauppa ja kustannusalan yhdistys Libro ry. Idea puusta ja sen seurauksena syntynyt ajatus runopenkeistä on lähtöisin yhdistyksen hallituksen puheenjohtajalta **Leila Kettuselta**.

”Halusimme juhlistaa merkivuotta näkyvästi, ja kun kaupungin rakennusvirasto ehdotti muistopuun sijoituskohteeksi Kirjailijanpuistoa, oli ajatus runopenkeihin syntyi puolestaan siitä, ettei puihin saa kiinnittää muistolaattoja”, taustoittaa Leila Kettunen.

Hankkeeseen lähtivät mukaan niin kustantajat, kirjakaupat, kuin liitotkin. Kettunen toteaa myös, että idean toteutumiseen vaikutti ratkaisevasti Kirjakauppaliiton toimitusjohtaja

Katriina Jaakkolan aktiivinen osallistuminen hankkeeseen.

”Innostuneita osallistujia olisi ollut enemmänkin, mutta mukaan mahtuivat vain nopeimmat. Nämä 12 penkkiä sijoittuvat Kirjailijanpuiston yläosaan, mutta puistohan jatkuu alas Lاسtenlinnalle asti. Ehkä sinnekin vielä syntyy lisää runopenkkejä”, toteaa Kettunen toiveikkaasti.

Rakennusviraston puolesta puistonpenkit otti vastaan **Raimo K. Saarinen**. Penkit ovat historiallisia Kaivopuisto-mallisia puupenkkejä, jotka on valmistettu kaupungin rakentamispalvelu Staran puusepäntaalla. Kuhunkin penkkiin on kiinnitetty messinkilaatta, jossa on runo tai aforismi sekä lahjoittajan logo. Lahja on merkittävä, sillä Raimo K. Saarisen mukaan kukin penkki on maksanut hyvän sohvan verran.

Esimerkiksi Like Kustannuksen valitsema runo on kuin kutsumu istahtaa hetkeksi aloilleen:

*”Miksi kiire
Hidastellaan vähän
katsellaan*

*En tahtoisi vielä
joutua perille”*

KYLLIKKI VILLA (1923–2010)

Leena Seitola

Kuva Rhineros Oy

Ajatus runopenkeistä virisi Leila Kettusen mielessä kun Libro ry täytti 100 vuotta.

Kirjastot auki entistä aiemmin

Helsingin kaupunginkirjasto on pidentänyt aukioloaikaansa tunnilla. Lähikirjastojen ovet avataan nyt kello 9.

Poikkeuksen tekevät Pikku Huopalahden ja Ruoholahden koulujen yhteydessä olevat lastenkirjastot sekä Suomenlinnan kirjasto.

Kulosaaressa palvelee kirjastoauto, joka pysähtyy kirjastorakennuksen edessä keski- viikkoisin kello 19.20–20. Käpylän ja Oulunkylän kirjastot ovat remontissa. Oulunkyläs-

sä tehtävä pintaremontti on valmiina tämän vuoden loppupuolella ja Käpylän kirjaston kunnostuksen odotetaan valmistuvan ensi heinäkuun alkuun. Kirjastoauto pysähtyy Oulunkylän asema-aukiolla (Oulunkyläntori 2) torstaisin kello 15.05–15.35. Lähimmät kirjastot remontin aikana ovat Malmilla, Pasilassa, Maunulassa ja Viikissä.

Käpylässä kirjastoauto pysähtyy kirjaston vieressä Kalervon kadun puolella tiistaisin kello 15.15–15.45. Käpylän asukkaat ovat

avanneet myös Väinöläntie 2:een oman asukaskirjaston.

• **Ruoholahden lastenkirjasto:** ma klo 13–19, ti klo 12–16, ke–to klo 13–19, pe klo 12–16.

• **Pikku Huopalahden lastenkirjasto:** ma klo 13–19, ti–ke klo 13–18, to–pe klo 12–16.

• **Suomenlinnan kirjasto:** ma–pe klo 12–18 ja la klo 10–15.

• Tarkempaa tietoa kirjastoista saa nettisivuilta www.lib.hel.fi tai arkisin puhelimitse numerosta 09 310 8511 (vaihte kello 8.15–16).

Vaikuta kotikulmien suunnitteluun

Rakennusvirastossa on meneillään kaksi asukaskyselyä, jotka antavat mahdollisuuden vaikuttaa omien kotikulmien viihtyvyyteen.

Lokakuun alkupuolella päättyvä kysely koskee rakennusviraston Puotilan ja Vartiolarjun sekä Yliskylän alueille tehtäviä alue-suunnitelmia. Suunnittelun tueksi kerätään asukkaiden näkemyksiä muun muassa avoimilla verkkokyselyillä, joihin voi osallistua 4.10. saakka. Puotilan ja Vartiolarjun suunnittelualuetta rajaavat Itäväylä, Kallvikintie, Rantakiventie, Vartiokylänlahti ja Meripel-

lontie. Yliskylän suunnittelualueeseen kuuluvat Yliskylän Laajasalontien itäisen puolen alueet sekä pohjoisosassa Laajasalontien länsipuolisista Yliskylänlahden ympäristössä olevista alueista.

Toinen kysely koskee Pihlajamäen, Pihlajiston ja Savelan katu- ja viheralueiden suunnittelua. Siihen on aikaa vastata 30.10. asti. Suunnittelualuetta rajaavat läntessä Oulunkylän siirtolapuutarha ja VR:n päärata, pohjoisessa Seppämestariintie, idässä Pihlajamäentie ja Ketokivenkaari, etelässä Lahdenväylä ja Maaherrantie.

Molemmissa alue-suunnitelmissa esitetään miten katuja, puistoja, metsiä ja muita viheralueita pitäisi hoitaa, mitkä kaduista ja viheralueista tarvitsevat kunnostusta sekä mitä uusia palveluja pitäisi rakentaa.

Suunnittelun tueksi kerätään asukkaiden näkemyksiä verkkokyselyllä, johon voi osallistua osoitteessa www.hkr.hel.fi/alue-suunnitelmat. Kyselyyn voi osallistua myös rakennusviraston asiakaspalvelussa (Pohjoinen Makasiinikatu 9). Kyselyiden tuloksiin voi tutustua rakennusviraston verkkosivuilta ensi talvena.

LyhytInfo

Asukasviestintää tutkitaan

Asukkaiden odotuksia kaupungin viestinnästä ja vuorovaikutusmahdollisuuksista selvitetään syksyn aikana 11 kaupungissa.

Satunnaisesti valituille kaupunkilaisille postitetaan syyskuussa kysely, johon vastaamalla he voivat lähettää risuja tai ruusuja kaupungin viestinnästä vastaaville. Kyselyjä lähetetään kaikkiaan 7 300.

Tutkimuksessa ovat mukana muun muassa Helsinki, Espoo, Vantaa, Oulu, Turku, Jyväskylä ja Kouvola.

Tulosten perusteella kaupungit voivat kehittää viestintäänsä siten, että se palvelee asukkaita entistä paremmin.

Tutkimuksen toteuttaa FCG Finnish Consulting Group Oy yhteistyössä Suomen Kuntaliiton kanssa. Tulokset valmistuvat viimeistään joulukuussa.

Silakkaa markkinoilta

Kauppatorilla vietetään silakkamarkkinoita 3.–9.10. Helsingin vanhin perinnetapahtuma järjestettiin ensi kerran vuonna 1743.

Itämerellä työskentelevät kalastajat tuovat jokavuotiseen tapaan markkinoille parhaita herkkuaan. Suolasilakat ja silakkamarinadit tarjoavat herkullisen lisän syksyn kalapöytään.

Kalaherkkujen lisäksi torilla on myynnissä saaristolaisleipää sekä lampaanvillasta valmistettuja käsioita.

Joka vuosi kalastajat myös kilpailevat onnistuneimmista tuotteistaan ensimmäisenä markkinapäivänä. Vuoden maustekala ja Vuoden silakkayllätys julkistetaan torilla 3.10.

Markkinat ovat avoinna sunnuntaista perjantaihin klo 7–19 ja lauantaina klo 7–16. Avajaispäivänä Kauppatorilla on ohjelmaa kello 11–16.

• Lisätietoja: www.portofhelsinki.fi

Helsinki–Vantaa-selvityksiä netissä

Helsingin ja Vantaan mahdollisen yhdistymisen etuja ja haittoja arvioivat teemaryhmät ovat saaneet työnsä valmiiksi, ja niiden raportit on julkaistu Helsingin seudun kuntien portaalissa osoitteessa www.helsingin-seutu.fi.

Teemaryhmien aiheet ovat demokratia, sosiaali- ja terveyspalvelut, sivistystoimen palvelut, maankäyttö, asuminen, liikenne ja ympäristö, henkilöstö sekä kilpailukyky.

Teemaryhmä, joka selvittelee kuntataloutta, konsernihallintoa ja tukipalveluita, sai lisää aikaa syyskuun loppuun.

Tuottaja ja tilaaja: Mauri Suurperkon (vas.) Stara ja Raimo K. Saarisen rakennusvirasto tekevät saumatonta yhteistyötä.

Kaksi virastoa, yksi tavoite

Helsingin katujen ja puistojen rakentaminen sekä kunnossapito ovat nykyään kahden eri viraston työmaata. Rakennusvirasto suunnittelee ja tilaa työt ja Stara eli Helsingin kaupungin rakentamispalvelu heiluttaa lapiota ja vasaraa. Kun tilaaja ja tuottaja erotettiin toisistaan, suunnittelun ja tekemisen hintaa on entistä helpompi seurata.

Helsinki irrotti vuoden 2009 alussa rakennusvirastosta sen tuotantoyksiköt HKR-Ympäristötuotannon ja HKR-Tekniikan. Mukaan tuli vielä kiinteistöviraston geotekninen pohjatutkimustuotanto. Näin syntyi uusi virasto, joka sai nimekseen Stara.

Kaupunki tähtäsi uudistuksella vastuiden ja työnjaon selkeyttämiseen tilaajan ja tuottajan välillä.

”Kaupunkilaiselle selkeä vastuunjako merkitsee muun muassa sitä, että hänen palautteensa virastojen töistä pystytään kohdentamaan entistä tarkemmin juuri oikealle taholle”, sanoo rakennusviraston johtajana 1. syyskuuta aloittanut **Raimo K. Saarinen**, joka ennen kaupungininsinöörin virkaan valitsemistaan toimi viraston katu- ja puisto-osaston päällikkönä.

Uudistuksella saavutetaan myös taloudellista hyötyä.

”Kun kummallakin virastolla on oma budjetti, palveluiden järjestämisen ja tekemisen hinta voidaan erotella entistä helpommin. Tarkka kustannusten seuranta on myös veronmaksajien etu. Kun työt tehdään virastojen välillä, myös sopimukset laaditaan astetta tarkemmin kuin ennen ja niihin kirjaetaan täsmällisesti, miten töitä valvotaan ja kuinka monta työmaakokousta pidetään.”

”Yhteistyötä Staran kanssa hiotaan koko ajan”, Saarinen kertoo. ”Rakennusvirasto tilaa töitä myös yksityisiltä, joten tuomme yksityisen puolen käytäntöjä yhteistyöhön Staran kanssa. Toisaalta palautteet kulkevat hyvin rakennusviraston ja Staran vä-

lillä, joten voimme ottaa järjestelmästä mallia yksityisten suuntaan.”

Haasteina raha ja ilmastonmuutos

”Rakennusviraston tavoite on olla vahva isäntä, joka lunastaa paikkansa palveluitten järjestäjänä sekä päättäjien että kaupunkilaisten silmissä”, Saarinen luottaa tulevaisuutta.

Helsingissä on käynnissä suuria uudisrakennushankkeita, kuten entiset satama-alueet ja Sipoon liitosalue. Niille on suunniteltava ja rakennutettava niin tiet, puistot kuin sillatkin, mikä tietää mittavasti töitä rakennusvirastolle.

Samaan aikaan 1970- ja 1980-luvuilla rakennetut alueet kaipaavat kohentamista. ”Mikäli siltaa ei

pidetä kunnossa, saattaa käydä, kuten Myllysilälle talvella Turussa”, Saarinen kiteyttää.

Isännälläkin on isäntänsä, tässä tapauksessa kiireä kuntatalous. ”Helsingissä rakennetaan kyllä uutta, mutta vanhan korjaukseen ei tahdo riittää rahaa. Kaupungin pitäisi kehittää elinkaariajatteluaan.”

Saarinen nostaa esille myös ilmastonmuutoksen. ”Säiden ääri-ilmiöiden lisääntyminen täytyy ottaa rakentamisessa entistä paremmin huomioon, samoin tulvasuojelu. Myös puistojen kasvillisuudelle voi koitua yllätyksiä. Satavuotiaaksi aiottu puut saattavat elää huomattavasti lyhyemmän ajan, jos ilmastonmuutos tuo Suomeen uusia kasvitajeja tai -tuholaisia.”

Rakennusvirastolla riittää haasteita, mutta Saarinen luottaa väkeensä. ”Meitä on yli neljäsataa korkeasti koulutettua asiantuntijaa. Se on tukeva perusta, jolta mennä eteenpäin.”

Uusi Stara

Stara juontaa sanoista Stadin rakentajat. ”Sanoihin kiteytyy tehtävämme. Pidämme Stadista huolta ja muistamme, että teemme työtämme kaupunkilaisia varten”, toimitusjohtaja **Mauri Suurperko** sanoo.

Uuden viraston alkuun saattaminen oli vaativa tehtävä sekä johtajalle että hallinnolle. ”Työt kentällä eivät pysähtyneet, vaikka virasto vaihtui. Hallinto oli rakennettava käynnissä olevan koneen päälle. Nyt alkaa jo helpottaa.”

Suurperko siirtyi Staran vetäjäksi yksityiseltä sektorilta. Aikaisempaa työkokemusta hänelle on kertynyt muun muassa kiinteistö- ja siivouspalveluyrityksen toimitusjohtajana, insinööritoimiston toimitusjohtajana, yrittäjänä sekä toimitilapalveluyritys Engelin aluejohtajana.

”Yksityisen ja julkisen puolen toimintakulttuurissa on eroja, mutta olen halunnut tuoda Staraan yksityisellä puolella hyväksi havaitsemiani tapoja”, Suurperko kertoo. ”Teemme sen, mitä meiltä tilataan ja huolehdimme siitä, että tulomme ovat suuremmat kuin kulut.”

”Stara on kilpailutilanteessa, koska asiakkaamme ostavat myös yksityiseltä. Valtionvarainministeriö pohtii parhaillaan lakimuutosta, jonka mukaan kaupungin markkinoilla toimivat yksiköt pitäisi yhtiöittää. Laki saattaa koskea myös Staraa, mutta yrittäjämäinen tapa toimia antaa meille valmiudet onnistua myös yhtiönä.”

Kaupunkilaisille tutuksi

Yhteistyö rakennusviraston kanssa on sujunut Suurperkon mukaan ongelmitta. Alkukitkoja oli pikeminkin talon sisällä. Uudistuksiin liittyy aina muutostarintaa.

”Rakennusviraston kulttuuriin kuului, että yksiköt toimivat hyvin itsenäisesti, kun meillä ne pitäisi saada pelaamaan yhteen. Olemme kuitenkin saaneet hyvin draivin päälle. Työntekijät ovat Starasta aidosti ylpeitä ja haluavat kehittää sitä.”

”Seuraava tehtävämme on tehdä itsemme tunnetuksi kaupunkilaisten silmissä. Siksi oli tärkeää, että Staralle muun muassa luotiin oma ilme.”

Staran vihreä väri alkoi levitä keväällä katukuvaa esimerkiksi niin, että viraston tukikohtiin eri puolilla kaupunkia kiinnitettiin uudet nimikyltit. Ensi kesään mennessä viimeinenkin rakennusviraston aikainen työasu on vaihdettu Staran ilmeen mukaiseen pukimeen.

Tapio Tolmunen

Kuva Marli Masalin

Kuva Roy Koto

Rakennusvirasto

- Vastaa Helsingin katujen ja viheralueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja hoidosta sekä pysäköintinvalvonnasta. Tehtäviin kuuluvat myös kaupungin toimitilojen suunnittelu ja rakennuttaminen.
- Osastoja on kolme: katu- ja puisto-osasto, HKR-Rakennuttaja sekä Arkkitehtuuri-osasto.
- Työntekijöitä 470.
www.hkr.hel.fi

Kuva Juha Nurmela

Kuva Päivi Seikkala

Stara

- Helsingin kaupungin oma palveluntuottaja, joka muun muassa rakentaa ja hoitaa katuja ja puistoja, korjaa rakennuksia ja tuottaa logistiikan ja teknisen alan palveluja.
- Suurimpia asiakkaita ovat rakennusviraston katu- ja puisto-osasto, kiinteistöviraston tilakeskus, HKR-rakennuttaja sekä Helsingin seudun ympäristöpalvelut.
- Osastoja on kahdeksan: itäinen, läntinen ja pohjoinen kaupunkitekniikka, talonrakennus, ympäristöhoito, geopalvelu, logistiikka sekä hallinto.
- Työntekijöitä on talvella noin 1 600, kesällä 2 000.
www.hel.fi/stara

Nimien kertomaa

Paikannimen tarina -näyttely kertoo nimistöä osana kulttuuriympäristöä.

Kaupunkisuunnitteluviraston Laiturilla esillä oleva näyttely esittelee paikannimistön eri kerrostuksia maaseudulla ja kaupungissa. Eriaikaisia, erikielisiä ja eri tavoin syntyneitä nimiä ovat esimerkiksi Växär, Taivassalo, Turtsa ja Meritullintori, joiden taustoihin kävijä voi perehtyä.

Näyttelyssä on kolme teemaa: perinnäinen nimistö, kaupunkiympäristön suunniteltu nimistö ja kaupunkilaisten käyttämä epävirallinen nimistö. Suomenkielisen ohella esitellään ruotsin-, saamen- ja viittomakielistä nimistöä.

Näyttelyn verkkosivusto on Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen verkkopalvelussa www.kotus.fi. Lisäksi Helsingin kaupungin Kerro kartalla -verkkopalvelussa (kerrokartalla.hel.fi) kaupunkilaiset voivat kertoa muun muassa hauskoista ja tylsistä nimistä Helsingissä.

Helsingin kaupungin nimistötoimikunnan 50-vuotisjuhlaluentosarjassa esitellään helsinkiläistä nimistöä Laiturilla syyskuun ajan tiistaisin.

- Kaupunkisuunnitteluviraston kohtaamispaikka Laituri sijaitsee Kampissa osoitteessa Narinkka 2, ja se on avoinna ti–pe klo 10–18 sekä la–su klo 12–16. Lisätietoja: näyttelykoordinaattori Reetta DeWan, p. 040 334 5314.

- Paikannimen tarina -näyttely on esillä Laiturilla 30. syyskuuta asti. Lokakuussa näyttely on Vantaalla ja marras-joulukuussa Espoossa.

Puistojen tarinat

Elina Nummi, alias Täti Vihreä, on vetänyt rakennusviraston opastettuja puistokävelyitä vuodesta 2003 lähtien. Puistokävelijöiden toivomuksesta lähti kehkeytymään kirja, johon on koottu 24 puistoretkeä karttoineen ja kuvineen.

Keväällä julkaistu Vihreät sylit -kirja on aarre ei vain puistojen ja puutarhojen ystäville, vaan kaikille Helsingin ja Suomen historiasta ja kulttuuriperinnöstä kiinnostuneille. Puistojen ja patsaiden tarinoiden kautta hahmottuu koko itsenäisen Suomen tarina ja käväistään myös keisariajan ja Ruotsin vallan aikaisessa Helsingissä.

Puistoretket ulottuvat Esplanadilta esikaupunkeihin. Mukana on myös erikoisuuksia, kuten Roihuvuoren Kirsikkapuisto ja Vuosaaren täyttömäki. Puiden ja kasvien esittelyn lisäksi kirja avaa laajemman näkymän kuhunkin kaupunginosaan ja sen asukkaiden maamerkeihin ja rakkaisiin paikkoihin, joissa katse lepää ja mieli virkistyy.

Kirja on tietopankki ja kotiseutuopas, jonka runsaus ei jätä muuta toivomisen varaa kuin kunnollisen hakusanahakemiston sisällön jäsentämistä helpottamaan.

- Elina Nummi: Vihreät sylit. Kävelyretkiä Helsingin puistoihin. Edita 2010

Kuva Rhinoceros Oy

Rakennusviraston projektipäällikkö Elina Nummi kokosi puistoista kirjan.

Stadin mestat -kuusi on osa Staran graafista ilmettä.

Tukea aloittaville yrittäjille

Helsinki on Euroopan paras kaupunki aloitteleville yrityksille. Viime toukokuussa Helsingille myönnettiin ykkössija aloittelevien yrittäjien palvelukategoriassa 37 Euroopan kaupungin yrittäjyystutkimuksessa. Yrittäjän onkin viisainta hakea neuvoja ja apua etukäteen ja ajoissa. Erityisesti naiset kaipaavat rohkaisua yrittäjäuralle ryhtymiseen.

Yrittäjän kannattaa hakea apua ja neuvoja ajoissa ja etukäteen”, korostavat YritysHelsingin yritysneuvojat Ruut Malmberg (vas.), Hannele Kostiainen (kesk.) ja Päivi Erkkilä.

Helsinkiläiset yrittäjät poikkeavat muun Suomen yrittäjistä iän, sukupuolen ja koulutustason perusteella. Yleensä ajatellaan, etteivät naiset eivätkä ainakaan nuoret korkeasti koulutetut naiset ryhdy yrittäjiksi ja tämän ryhmän yrittäjyyttä pyritään valtakunnallisesti myös tukemaan. Helsingissä on erityisen paljon nuoria, korkeasti koulutettuja naisyrittäjiä”, kertoo YritysHelsingin toimitusjohtaja **Timo Onnela**.

”Asiakkaistamme 45 prosenttia on naisia. Yleensä naiset perehtyvät yrityksen perustamiseen, lainsäädäntöön ja vakuutuksiin ehkäpä miehiä perusteellisemmin ja käyvät aktiivisesti yrittäjäkursseilla”, yritysneuvoja **Ruut Malmberg** kertoo.

YritysHelsinki on vuonna 2008 perustettu seudullinen eri toimijoiden yhteinen palvelukeskus yrittäjiksi aikoville ja yrittäjänä toimiville. YritysHelsinki työllistää 13 yritysneuvojaa.

”Viime vuonna palvelimme 3000 uutta asiakasta, ja kasvua edellisvuoteen oli 25 prosenttia. Kolmasosa asiakkaistamme on maahanmuuttajataustaisia”, Timo Onnela kertoo.

Kaikki YritysHelsingin palvelut ovat asiakkaille ilmaisia.

Maahanmuuttajat aktiivisia yrityksen perustajia

YritysHelsinki tarjoaa yritysneuvonnan lisäksi yritystoimintaa suunnitteleville henkilöille Minus-tako yrittäjä -infotilaisuuksia suomeksi, ruotsiksi, englanniksi, venäjäksi ja arabiaksi. YritysHelsingin kotisivuilla tietoa on tarjolla kahdeksalla kielellä.

Maahanmuuttajataustaisille yrittäjille YritysHelsinki järjestää iltakoulutuksia englannin ja venäjän kielellä. Lisäksi yrittäjyydestä kiinnostuneille maahanmuuttajille järjestetään työvoimapolitiittisena koulutuksena yrittäjäkursseja suomen kielellä.

Suomen noin 6 000 maahanmuuttajien perustamasta yrityksestä lähes puolet toimii pääkaupunkiseudulla.

”Vaikka pystyisikin asioimaan suomeksi asiakkaiden ja viranomaisten kanssa, monelle maahanmuuttajataustaiselle yrittäjälle on kuitenkin tärkeää saada selvittää erityisalojen kuten kirjanpidon perusteet omalla äidinkielellään”, Ruut Malmberg muistuttaa.

”Joillakin toimialoilla saattaa pärjätä ilman suomen kieltäkin, esimerkiksi venäjänkielinen palve-

lualan yrittäjä saattaa menestyä tarjoamalla palvelujaan vain venäjänkieliselle asiakaskunnalle. Kansainvälisillä markkinoilla pärjää englannilla. Suomen kieli on perusedellytys kannattavalle liiketoiminnalle, kun asiakaskunta on suomenkielistä”, sanoo yritysneuvoja **Hannele Kostiainen**.

Yritysneuvojat kyseenalaistavat väitteen, että maahanmuuttajat perustaisivat vain ravintoloita tai kioskeja. Pääkaupunkiseudulla maahanmuuttajayrittäjien toimialajakautuma on samanlainen kuin kantasuomalaisilla.

Neuvoja ajoissa

YritysHelsingin yritysneuvojen työn painopiste on aloittavan yrittäjän neuvonnassa.

”Yrittäjän kannattaa suunnitella liiketoimintansa hyvin ja hakea tarvittaessa apua ja neuvoja etukäteen ja ajoissa. Tämän puolesta puhuvat myös tilastomme. Meidän asiakkaistamme 83 prosentilla oli yritys vielä viiden vuoden kuluttua sen perustamisesta. Kaupparekisteriin merkityistä yrityksistä viiden vuoden jälkeen on toiminnassa vain 40 prosenttia”, yritysneuvojat kertovat.

YritysHelsinki palvelee myös kasvuyrityksiä Kiihdytyspiste-palvelullaan. Lisäksi YritysHelsinkiin kuuluu palvelualan yrityshautomon, joka tukee innovatiivisten aloittavien yritysten kehitystä ja kasvua.

Päivi Arvonen

- www.yrityshelsinki.fi
- www.liiketoimintasuunnitelma.com

Naiset tarvitsevat rohkaisua

Naiset tarvitsevat etenkin yrittäjäuran alkuvaiheessa rohkaisua – sitä, että joku muukin uskoo liikeideaan. Miehet lähtevät usein spontaanisti 'soitellen sotaan' ja selvittävät asioita matkan varrella. Naiset arastelevat yrityksen perustamista ja saattavat käydä yrittäjäkurssin kaksi vuotta ennen yrittäjäksi ryhtymistä", kertoo Naisyrittäjyyskeskuksen toimitusjohtaja **Taru Päivike**.

Hänen mukaansa naiset kaipaavat rohkaisua ja tukea myös oman osaamisensa hinnoitteluun ja myyntiin.

"Meiltä naiset saavat laadukasta palvelua yrityksen perustamisvaiheessa. Liikeideoita ei tyrmätä vaan tarvittaessa kannustetaan jalostamaan niitä. Kaikki neujomme ovat naisia, joten he ymmärtävät naisten elämäntilannetta ja naisten toimialoja."

Naisyrittäjyyskeskus ry on perustettu vuonna 1996 alun perin nimellä Naisyrittäjyyden edistämiskeskus. Taru Päivike aloitti kolme yritysneuvojaa työllistävän keskuksen toimitusjohtajana tammikuussa 2009. Keskuksen neuvojen tavoin hänelläkin on taustallaan pitkä ura yrittäjänä: hän perusti ensimmäisen yrityksensä 19-vuotiaana ja on hankkinut kokemusta niin toiminimestä kuin omistajayrittäjänä kommandiitti- ja osakeyhtiöstäkin. Hän on toiminut myös yritystoiminnan lehtorina Haaga-Helia ammattikorkeakoulussa.

Mentoreilla suuri kysyntä

Naisyrittäjyyskeskus antaa maksutonta yritysneuvontaa sekä järjestää maksullisia yrittäjäkursseja. Vuonna 2009 keskuksen kolme yritysneuvojaa palvelivat 300 asiakasta. Keskeinen toimintamuoto on myös mentorointi, johon kaivataan nykyisten 120 mentorin rinnalle uusia mentoreita.

"Mentorointi perustuu vapaaehtoisuuteen. Mentoroinnin syvällisistä keskusteluista hyötyy myös mentori. Vaikka kaikki neujomme ovat naisia, mentoreina on myös miehiä. Mentoreiden tarve on suuri ja mentoriksi voidaan valita kokenut yrittäjä, jolla on halu auttaa aloittelevaa yrittäjää", Taru Päivike kertoo.

Naisyrittäjyyskeskuksen toimitusjohtaja Taru Päivike haluaa rohkaista naisia oman työn hinnoittelussa ja markkinoinnissa.

Mentor-aktor-suhde kestää yleensä puolesta vuodesta vuoteen. Vuosittain Naisyrittäjyys organisoii 40 mentorsuhdetta.

Yrittäjyydelle rakenteellisia esteitä

Taru Päivike harmittelee yrittäjyyden rakenteellisia esteitä, jotka kaipaivat muutosta.

"Merkittävin rakenteellinen yrittäjyyden este on se, että yrittäjä maksaa verot ja maksut etukäteen. En ymmärrä tätä logiikkaa, eiväthän palkansaajatkään maksaa veroja ennakoon vaan vasta palkan saamisen jälkeen. Etenkin aloittelevalla yrittäjälle ennakkomaksut ovat kohtuuton haaste."

Naisyrittäjyyden tukemiseen Päivike toivoisi vanhemmuuden kustannusten nykyistä tasapuolisempaa jakamista miesten ja naisten työnantajien kesken.

"Verotusta pitäisi muuttaa yrittäjyyttä kannus-

tavampaan suuntaan. Esimerkiksi yhteisövero voisi laskea nykyisestä 26 prosentista, jotta yritys voisi käyttää omaa eikä vierasta pääomaa kehittämiseen ja kasvuun. Osakeyhtiöiden kohdalla 9 prosentin nettovarallisuusrajan tulisi säilyä ennallaan."

Taru Päivike lähettää terveisiä myös Helsingin kaupungin elinkeinopalvelun johdolle:

"Joka toinen asiakkaamme on helsinkiläinen eli tuemme aktiivisesti työpaikkoja Helsingissä ja olemme iloisia, jos kaupunki osallistuisi toimintamme tukemiseen."

Naisyrittäjyyskeskuksen toimintaa rahoittavat Työ- ja elinkeinoministeriö, Opetusministeriö, Yksityisyrittäjien Säätiö sekä yksityiset yritykset, pankit ja vakuutusyhtiöt.

Päivi Arvonen

• www.nyek.fi

Yrityksen perustamisen helppous yllätti

Venäjältä Suomeen neljä vuotta sitten muuttanut **Larisa Pelle** arkaili yrittäjäuralle lähtemistä kotimaansa yrittäjyys-konseptin erilaisuuden vuoksi. Sukulaisen suosituksesta hän osallistui keuhälä 2009 YritysHelsingin maahanmuuttajataustaisten yrittäjien kurssille. Tämän vuoden huhtikuussa hän rekisteröi Changing Light Media -toiminimen.

"Kuvittelin yrityksen perustamisen paljon vaikeammaksi. Viranomaisasiointikin on Suomessa helppoa. Yrityksen rekisteröimiseen, vakuutusten ottamiseen ja yritystilin avaamiseen kului aikaa tunti, Venäjällä siihen olisi kulunut viikkoja."

Kotimaassaan toimittajaksi opiskellut ja Venäjän National Geographic-lehdelle työskennellyt sekä Venäjän Cosmopolitanissa viisi vuotta omaa matkailupalstaa pitänyt Larisa Pelle yllättäytyi helposta työllistymisestäään Suomen media-alalle. Ilman suomen kielen taitoa työllistyminen olisi ollut vaikeaa.

☛ *Larisa Pelle hyödyntää työssään paljon kirjojen matkailukirjoja.*

"Suomeen muutto oli luontainen asia. Isäni oli inkerinsuomalainen ja kävin lukioni Kuhmossa. Lähes kaikki sukulaiseni asuvat Suomessa", Larisa Pelle kertoo.

Pellen yritys on mediatoimisto, joka tarjoaa journalismin ja valokuvauksen lisäksi myös matkailumarkkinointipalveluja eri maiden viranomaisille. Pelle toimii myös kulttuurivälittäjänä ja tulkkinä erityisesti venäläisille maailmalla toimiville yrityksille. Yrityksen nimi Changing Light Media kuvastaa sen toimenkuvaa.

"Näkökulmat muuttuvat ja muutokset tuovat uutta valoa", Larisa Pelle kuvailee.

"Minulla on kotoisa olo Helsingissä, viihdyn täällä hyvin. Helsinki on maailman parhaan maan paras kaupunki, jossa on paljon kulttuuritarjontaa ja asioiden hoitaminen on helppoa. Myös avun saaminen on nopeaa ja helppoa. Arvostan erityisesti luonnon läheisyyttä ja Helsingin kaupungin panostusta ekologisuuuteen."

Päivi Arvonen

Kuvat Päivi Arvonen

Vesivoimistelusta on tullut suursuosittua. Tätä ryhmää vetää liikunnanohjaaja Pirjo Kettunen.

Virkeyttä kotiin viemiseksi

Kontulan uusi palvelukeskus on suosittu monipuolisuutensa vuoksi. Eläkeläisiä ja työttömiä käy talossa yhtä lailla ruokailemassa kuin vesijumpassa tai keskusteluryhmissä.

Kontulan palvelukeskuksen käsityöpajassa on aurinkoinen tunnelma. Valo levittäytyy sisään isoista ikkunoista, seinien värit hehkuvat ja tilan täyttää iloinen puheensorina. Herttoniemeläinen **Terttu Heikkinen** repii vanhasta lakanasta pitkiä suikaleita räsymattoa varten.

”Matonkudonnan taitoni ovat ruostuneet. Onneksi ohjaajalta saa neuvoja. Teen täällä ensimmäistä kertaa käsitöitä, mutta vesijumpassa olen käynyt pitkään, koska se auttaa nivelkremppoihini. Allasosasto saunoineen on hieno. Välillä palautan kirjaston kirjoja talossa olevaan toimipisteeseen”, kertoilee eläkkeellä oleva Heikkinen.

Käsityöpajasta löytyy kangaspuiden lisäksi ompelukoneita ja saumuri. Tila on suurimman osan ajasta asiakkaiden vapaassa käytössä; ohjaaja auttaa heitä tarvittaessa. Pajassa pidetään myös kursseja.

”Meillä on ollut teema-askartelua, virkkausta, näyttelykävintejä ja retkiä. Kurssit ovat yleensä muutaman tunnin tai korkeintaan parin illan mittaisia ja ilmaisia. Materiaaleista perimme omakustannushinnan. Tänne saa tulla pelkästään katsomaan muiden tekemistä ja seurustelemaan. Keinutuolissa istuinkin aika usein joku”, kertoo kädentaitojen ohjaaja **Raija Mustonen**.

Muikin henkilökunta kannustaa eläkeläisiä ja työttömiä ottamaan keskuksen toiseksi olohuoneekseen ja tulemaan sinne vaikka vain jutustelemaan muiden kanssa takkatulen loimussa, pelaamaan biljardia tai ruokailemaan.

Palvelukeskus tarjoaa kuitenkin myös runsaasti maksutonta ohjelmaa tansseista konsertteihin, yhteislauluun ja runoesityksiin. Liikuntaa on tarjolla kaikenkuntoisille tuolivoimistelusta itämaiseen tanssiin, tasapainorataan, punttijumpaan ja senioritanssikurssiin. Kuntosalia voi käyttää vapaasti niinä aikoina, kun salissa ei ole ryhmiä.

”Ryhmämme ja tapahtumamme ovat ilmaisia lukuun ottamatta vesijumpaa, josta perimme saman kausimaksun kuin liikuntavirasto omistaan. Palvelujamme käyttäköseen tarvitsee maksuttoman palvelukeskuskortin, jonka saa odottaessa neuvonnastamme todistettuaan, että on helsinkiläinen eläkeläinen tai työtön. Samalla kortilla saa lounaan edullisempaan hintaan. Lounasta tarjoillaan viikonloppuisinkin. Meillä käy päivittäin noin 250 asiakasta”, kertoo palvelukeskuksen johtava toiminnanohjaaja **Sari Hedman**.

Keskuksessa työskentelee myös yksityisiä palveluntarjoajia, kuten jalkaterapeutti, parturi-kampaaja ja hie-

roja. Helsingin kaupunki ylläpitää talossa laitoskirjastoa, josta voi lainata aineistoa samaan tapaan kuin mistä tahansa kaupunginkirjaston toimipisteestä.

Somalinaisille oma ryhmä

Kontulan palvelukeskuksessa kokoontuu iäkkäille maahanmuuttajille tarkoitettuja ryhmiä, kuten somalainsten, venäjää puhuvien ja afganistanilaisnaisten ryhmät.

”Olemme yhtä lailla käyneet retkillä kuin puhuneet hyvinkin arkisista asioista, kuten jätteiden lajittelusta ja järjestyssäännöistä. Olen auttanut tarvittaessa viranomaiskaavakkeiden täyttämässä. Monilla maahanmuuttajilla ei ole vielä paljon tuttavuuksia, joten keskustelu- ja harrastusryhmät ovat hyvin tärkeitä. Tällä seudulla asuu aika paljon maahanmuuttajia, joten on luonnollista suunnata palveluja myös heille”, kertoo ryhmiä vetävä sosiaaliohjaaja **Marja Säikkä**.

Palvelukeskuksen sosiaaliohjaajat auttavat tarvittaessa asiakkaita ja heidän omaisiaan löytämään tukipalveluja. He neuvovat esimerkiksi siinä, miten asukkaankunnan heiketyssä voi saada tämän kotiin apua ruokailuun, terveydenhoitoon ja asiointiin liittyen.

Asukkaiden toiveita kuullaan

Kontulan palvelukeskuksessa otetaan käyttäjien toiveita huomioon monin tavoin. Yksi niistä on säännöllisesti koontuva asiakasneuvosto, jossa on sekä henkilökunnan että asiakkaiden edustajia. Neuvosto suunnittelee ja kehittää palvelukeskuksen toimintaa.

”Neuvostossa saamme tietoa asiakkaiden toiveista ja pääsemme yhdessä kehittämään toimintaa. Asiakkaat valitsevat edustajansa neuvostoon kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Seuraavat vaalit pidetään marraskuussa”, kertoo Hedman.

Asiakkaiden ja henkilökunnan toiveita kuultiin myös uuden palvelukeskuksen suunnittelussa. Erityistä huomiota kiinnitettiin esteettömyyteen, turvallisuuteen ja toimivuuteen. Vaikka uuden rakennuksen valmistumiseen totuteltiin vaihe vaiheelta viereisessä vanhassa palvelukeskuksessa, oli muutto monille kuitenkin vähän vastaantoinen.

”Uudet tilat tuntuivat monesta kliinisiltä vanhojen nuhjaantuneiden tilojen jälkeen. Nyt kun sisustus ja toiminta alkavat olla mallillaan, ja tilojen käytännöllisyys pääsee oikeuksiinsa, ovat asiakkaatkin alkaneet ottaa paikkaa omakseen. Henkilökunnallakin on ollut opettelemista, varsinkin uuden teknologian kanssa. Kuljemme esimerkiksi huoneisiimme ilman avaimia sormenjälkitunnistuksen avulla”, Hedman sanoo.

Kesällä virallisesti käyttöön vihitty Kontulan palvelukeskus on osa laajempaa Kontulan vanhustenkeskusta. Yhteisessä suuressa kerrostalossa on palvelukeskuksen lisäksi 14 ryhmäkotia ja 2 päivätoimintayksikköä, joissa on paikat lähes 200 asiakkaalle ja asukkaalle. Päivätoimintayksikköön haetaan muutaman kerran viikossa esimerkiksi omaishoitajiensa kanssa asuvia helsinkiläisiä. Näin pyritään pitämään yllä asukkaiden toimintakykyä ja omaishoitajien jaksamista.

Tiina Kotka

Kuvat Kimmo Brandt

Terttu Heikkinen (vas.) repii vanhasta lakanasta matonkudetta kädentaitojen ohjaajan Raija Mustosen opastuksella. Johtava toiminnanohjaaja Sari Hedman (takana) on tullut jututtamaan käsityöpajalaisia.

● Kontulan palvelukeskus, Kontukuja 5, p. 09 310 61800, avoinna arkisin kello 8–18, viikonloppuisin kello 9–15. Ravintola on avoinna kello 9–15, lounas tarjolla kello 11–14. Lisätietoja löytyy nettiosoitteesta www.hel.fi/sosv > Vanhukset > Palvelukeskukset. Kontulan metroasemalta pääsee palvelukeskuksen kätevästi linja-autolla 94 A.

Esimerkkejä tulevista tapahtumista: ● 28.9. klo 10–11 runoryhmä. ● 30.9. klo 13.30–15 luento musiikista, MuM Veli-Antti Koivuranta. ● Keskiviikkoisin kello 13–14.30 päivätanssit.

Vanhusten viikkoa vietetään lokakuussa

Valtakunnallista vanhustenpäivää vietetään sunnuntaina 3.10. ja sitä seuraava viikko on vanhusten viikko. Teema on ”Meitä on moneksi”.

Viikon tapahtumia järjestetään esimerkiksi Kampin palvelukeskuksessa. Siellä voi osallistua Muistitorille 6.10. kello 10–14.30. Muistiaiheisia luentoja järjestetään juhlasalissa kello 12.30, 13.15 ja 14.

● **Kampin palvelukeskus**, Salomonkatu 21 B, avoinna ma–to klo 8–20, pe klo 8–16 ja la klo 9–16.

● **Kontulan vanhustenkeskuksen** (Kontukuja 5) juhlasalissa on vanhusten viikolla seuraavaa ohjelmaa:

● **5.10. klo 13–16** monenkirjvat virkkuut. Tehdään yhdessä virkatuista paloista torkkupeittoja palvelukeskuksen takan nojatuoleihin.

● **6.10. klo 13–14.30** päivätansseja tahdittaa Bel Ami.

● **7.10. klo 13.30–15** kulttuuriluento: Pyhän maan perintö ja perilliset.

● **8.10. klo 13.30** vanhusten viikon konsertissa kuullaan sävelmiä 1700-luvulta.

Kinaporin palvelukeskus remontin takia eri tiloihin

Kinaporin palvelukeskus ja päivätoimintayksiköt muuttavat peruskorjauksen vuoksi väliaikaistiloihin. Muuton aikana marras-joulukuussa toiminta keskeytyy. Palvelutalon reilulle 70 asukkaalle on hankittu toiset asunnot.

Palvelukeskuksen nykyiset tilat Kinaporinkadulla Sörnäisissä ovat avoinna 12. marraskuuta asti. Sitten muutto keskeyttää toiminnan kuukaudeksi. Läheltä löytyneet väliaikaistilat osoitteessa Käenkuja 1 B avataan 13. joulukuuta. Päivätoimintayksiköt Kammari ja Touhula ovat vanhoissa tiloissa 26. marraskuuta asti ja avaavat ovensa Käenkuja 1 B:ssä joulukuun 7. päivänä.

Reilun vuoden ajan kestävässä peruskorjauksessa uusia muun muassa ilmastointia, lämmitystä ja turvatekniikkaa. Piha-alueet istutuksineen kunnostetaan. Lisäksi pihalle asennetaan fysioterapeuttisia laitteita.

”Suuri parannus on se, että jokaisesta palvelutalon asuinroksesta tulee suora kulkuyhteys viereiseen palvelukeskukseen. Näin palvelutalon asukkaat pystyvät käyttämään palvelukeskuksen monipuolisia toimintoja mahdollisimman esteettömästi. Väliaikaistiloissa pystytään jatkamaan toimintaa entiseen malliin, sillä vain sauna- ja uintimahdollisuudet puuttuvat”, kertoo toiminnanohjaaja **Eija Mustonen** Palvelukeskus Kinaporista.

Palvelutaloon tulee kolme 13-paikkaista dementia-ryhmäkotia ja 30 itsenäiseen asumiseen soveltuvaa yksiotä. Peruskorjauksessa uusitaan saunat ja asennetaan osaan asunnoista korkeussäädettäviä yläkaapistoja pyörätuoliasukkaita ajatellen.

Peruskorjaus tulee näkymään palvelukeskuksen puolella parantuneena esteettömyytenä ja käytännöllisyytenä. Pohjakerrokseen saadaan kuntosali ja kahvion ulkoterassi. Päivätoimintayksiköihin ei tehdä suuria muutoksia, koska ne peruskorjattiin muutama vuosi sitten.

Kun Kinaporin uudistustyöt valmistuvat arviolta keväällä 2012, muuttaa Käenkujalta vapautuviin väliaikaistiloihin puolestaan Kampin palvelukeskus peruskorjauksensa ajaksi.

Tiina Kotka

Talviomenasato kypsyy Pirkko Levannon mökkipalstalla Oulunkylän siirtolapuutarhassa.

70 vuotta puutarhailoa

Elämälanka kukkii Myllypellontien reunassa verkkoaidalla, joka rajaa Oulunkylän siirtolapuutarhaa. Aidan toisella puolella muhkuraiset omenapuut notkuvat runsaasta satoaan pienten mökkien pihamailla.

Syksyn kosketus näkyy jo luonnossa, mutta syysleimut, orvokit ja korkeat kultapallot hehkuvat yhä **Pirkko Levannon** puutarhapalstalla. Oulunkylän siirtolapuutarhassa vietettiin vastikään alueen käyttöönoton 70-vuotisjuhlaa. Pirkko Levannon vanhemmat **Saara** ja **Kalle Ritvanen** olivat vuonna 1940 aloittaneen siirtolapuutarhan perustajajäseniä.

”Muuta perustajajäsenen jälkeläisiä täällä ei enää olekaan kuin minä ja **Aarne Auveri**, joka tosin ei ollut silloin vielä ihan syntynytäkään. Saimme molemmat yhdistykseltä viirit nyt juhluvuonna”, Pirkko kertoo ja muistelee alkuaikojia:

”Olin tuolloin 15-vuotias ja nelilapsisen perheemme kuopus. Asuimme Iso-Roobertinkadulla. Isä työskenteli kivimiehenä kaupungin palveluksessa. Veljet olivat sotaväessä ja sisareni kanssa olimme van-

hempien apuna raivaamassa palstaa. Muistan, miten hidasta ja raskasta oli kääntää kovaa savimaata.”

Pääradan ja Vantaanjoen rajaama peltotasanko annettiin siirtolapuutarhakäyttöön, kun kaupunki oli todennut sen joen tulva-alueena soveltumattomaksi asuinrakentamiseen. Sodan puhkeaminen syksyllä 1939 keskeytti perustamistyöt ja palstat saatiin käyttöön vasta seuraavana keväänä. Mökkejä alueelle alkoi nousta pikku hiljaa.

”1940-luvulla oli pulaa vähän kaikesta, myös rakennustarvikkeista. Vanhempieni onnistui saada tuttavien kautta lautatarraa ja niin saatiin pystyyn ensimmäinen mökki tälle palstalle. Alkuun lähes joka sentsi 427 neliön maapalasta käytettiin hyötyviljelyyn ja nurmikkoa oli vain pieni pläntti. Viljelimme porkkanaa, kaalia, lanttua ja purjoa ja lisäksi radan varressa erillistä perunamaata. Kasteluvesi tuli joesta, kuten nytkin, ja talousvettä varten oli kaksi kaivoa.”

Mukavuudet lisääntyivät, kun siirtolapuutarhalaisten perustama saunasaakeyhtiö Suvilöyly Oy 1940-luvun lopulla rakensi joen rantaan vieläkin käytössä olevan saunan. Myöhemmin mökkeihin vedettiin kaupungin kesävesijohto.

Kaupungin puutarhaneuvojana 1920-luvulta 50-luvulle asti työskennellyt **Elisabet Koch** neuvoo palstalaisia viljelyssä ja laati suosituksia kasvien sijoittelusta palstoille.

”Kolme omenapuuta istutettiin riviin ja kaikilla on samalla tontin laidalla valdelmapensaat, joten näkösuoja on kesällä molempien naapureiden suuntaan”, Pirkko kertoo. Tien puolelta tontit rajattiin orapihlaja-aidoin.

Omenien ja vattujen lisäksi pihalla kasvaa viinimarjoja ja karviaisia, salaattia, yrttejä ja kesäkurpitsaa. Mutta hyötyviljelystä painopiste on jo aikaa sitten siirtynyt kesäkukkien ja perennojen vaalimiseen ja leppoisaan oleiluun.

”Siirtolapuutarhat ovat muuttuneet kesäisen lomaviikon keitaiksi ja muistan, että muutos alkoi oikeastaan jo 1950-luvulla”, Pirkko toteaa.

Pitkän työuran muun muassa **Armi Ration** aikaisessa Marimekossa ja Postipankin palveluksessa tehnyt Pirkko Levanto vietti heinäkuussa puutarhassaan 85-vuotispäivää. Palstanpidon vastuut ja velvollisuudet hän jakaa nykyään veljenpojan kanssa ja perinteisesti koko lähisuku osallistuu syys- ja kevättalkoisiin.

Uusia siirtolapuutarhapolvia Oulunkylään on jo varttumassa. ”Veljenpoikani kaksivuotias pojanpoika **Akseli** nauttii kovasti tässä nurmikolla kirnaamisesta.”

Rita Ekelund

Keltaisena hehkuva kultapallo tuo väriä puutarhan syksyyn.

Kuvat: Reaui Charpentier

Viljely vetää

Helsingissä on 9 siirtolapuutarhaa ja 40 viljelypalsta-alueita. Viljely kiinnostaa kaupunkilaisia. Palstoja jonotetaan ja myyntiin tulevat mökit käyvät nopeasti kaupaksi.

Suomen ensimmäinen siirtolapuutarha perustettiin 1916 Tamperelle. Helsingissä vanhin on vuonna 1918 perustettu Ruskeasuon siirtolapuutarha. Kumpula perustettiin 1920-luvulla, Vallila, Tali ja Herttoniemi seuraavalla vuosikymmenellä.

Koska siirtolapuutarhapaikkojen kysyntä jatkui vilkkaana koko 1930-luvun, kaupunki päätti perustaa uuden alueen Oulunkylään. Perustustöitä viivästytti ensin valmistautuminen sittemmin peruuntuneisiin vuoden 1940 olympiakisoihin ja sitten sodan puhkeaminen syksyllä 1939.

Helsinkiin perustettiin sotien jälkeen 1940-luvulla vielä Marjanien ja Pakilan alueet ja pitkän tauon jälkeen 1977 Klaukkalanpuiston ryhmäpuutarha. Nykyisin 320-palstainen Pakila on suurin siirtolapuutarha-alue. Oulunkylässä palstoja mökkeineen on 203.

Uusia siirtolapuutarha-alueita ei ole tulossa aivan lähiaikoina, mutta eri mahdollisuuksia selvitetään.

Sekä viljelypalsta-alueet että siirtolapuutarhat on vuokrattu yhdistyksille. Yhteystietoja löytyy Suomen siirtolapuutarhaliitosta nettiosoitteesta www.siirtolapuutarhaliitto.fi sekä kaupungin rakennusviraston nettisivuilta osoitteesta www.hel.fi/hkr > Viheralueet. RE

Kutsumattomat vieraat yleistyvät

Onko sängyssäsi kutsumattomia vieraita? Lymyääkö sellaisia kaapeissa? Tilanne kannattaa tarkastaa pikaisesti, sillä lutikat ovat yleistyneet ja muutamat muutkin tuholaishyönteiskannat kukoistavat.

Asukkaat ovat ottaneet yhteyttä viime aikoina lutikoiden takia lähes päivittäin. Edellisvuonna meille ilmoitettiin 58 tapausta, mutta tämän kuun alkuun mennessä meille on tullut jo yli 80 ilmoitusta. Todelliset lutikkamäärät ovat suuremmat, koska kaikki eivät kerro syöpäläisistä emmekä tilastoi yksityisille tuho-
laistorjujille ilmoitettuja tapauksia”, toteaa ympäristöneuvoja **Monica Gorbатов** Helsingin kaupungin ympäristökeskuksesta.

Öisin liikkuvat ja ihmisistä verta imevät lutikat paljastuvat yleensä puuremien avulla. Niistä tulee joillekin pu-noittavia läiskiiä tai kutiavia näppyliitä. Sängystä saattaa myös löytyä pieniä veriläiskiiä tai luteiden ulosteita.

”Luteet voivat jäädä huomaa-mattakin, sillä kaikkien iho ei reagoi puremaan eikä se satu, koska luteiden imuosassa on puuduttavaa nestettä. Jos on lutikkaepäily, kannattaa tarkastaa sänky saumoja ja puuosia myöten sekä läheisten taulujen taustat, sillä luteet eivät liiku kauaksi ruokailupaikastaan. Jos kerrostalossa asuva isäntäväki on pitkään poissa, lutikat siirtyvät muihin asuntoihin hormoneja ja ovenrakoja pitkin”, kertoo Gorbатов.

Lutikkakanta on lähtenyt nousuun muun muassa lisääntyneen matkailun vuoksi. Ainakin osa uusista kannoista on osoittautunut aiempaa sitkeämmiksi ja vaikeammin hävitettäviksi. Lutikat voivat levittää tauteja, ja ne onkin määritelty lainsäädännössämme terveydellistä haittaa aiheuttaviksi.

”Jos asuntoyhtiössä asuva huomaa lutikoita, hänen pitää ilmoittaa asiasta välittömästi isännöitsijälle ja omakotitaloasujan tilata tuhoistorjuja, jotta lutikat saadaan myrkytettyä asianmukaisesti. Kerrostaloissa täytyy selvittää, kuinka moneen asuntoon lutikat ovat leviittäytyneet. Lutikoita voi olla erittäin puhtaissa ja muutenkin hyvin hoidetuissa kodeissa, joten asiaa ei pidä hävetä”, painottaa Gorbатов.

Täysikasvuiset lutikat ovat ruskeita, 5–8 millimetrin kokoisia ja niillä on muodoltaan pyöreä, mutta litteä alaruumis. Toukka-asteen yksilöt ovat kuin vaaleampia ja pienempiä versioita aikuisista. Jos ei ole varma kodista löytyneestä tuholaishyönteisestä, voi sen viedä kaupungin ympäristökeskuksen asiakaspalvelupisteeseen tunnistettavaksi. Tunnistus tehdään odottaessa ja maksutta.

Tautiset torakat

Helsingissä elää Gorbатовin mukaan vanha torakkakanta, joka ei onneksi näytä tällä hetkellä

suuria lisääntymisen merkkejä. Torakoiden hävitys on syytä antaa tuhoistorjujien hoidettavaksi.

”Viime vuonna saimme 13 ilmoitusta torakoista ja tämän kuun alussa ilmoituksia oli 13. Torakoihin kannattaa suhtautua vakavasti, koska ne voivat levittää tauteja, kuten salmonellaa. Torakat onkin määritelty lainsäädännössämme terveydellistä haittaa aiheuttaviksi.”

Torakoita on sekä ruskeita että kellertäviä ja ne voivat olla erikokoisia. Yleisimmin Helsingissä tavataan russakoita eli saksantorakoita. Niiden kellanruskeissa selissä on tummanruskeat juovat. Aikuiset yksilöt kasvavat 8–13 millimetrin mittaisiksi. Niiden siivet ulottuvat yli takaruumiin, ja rihmamaiset tuntosarvetkin ovat pitkät. Toukat ovat aikuisten näköisiä, mutta pienempiä ja tynkäsiipisiä.

Myslipussissa riisihäröjä

Luteiden ja russakoiden lisäksi helsinkiläisten kiusana ovat monet muutkin tuholaishyönteiset. Elintarviketuholaisista ovat yleisimpiä riisihäröt. Aikuiset yksilöt ovat pitkulaisen mallisia, ruskeita, kooltaan 2,5–3,5 millimetrin pituisia kovakuoriaisia, joiden etuselän reunat ovat sahalaitaiset. Toukat ovat vaaleampia ja 3 millimetrin mittaisia.

”Riisihäröistä on tullut viime päivinä monia yhteydenottoja. Näitä tuholaisia voi löytää esimerkiksi myslili- ja riisipusseista. Jos niitä on, täytyy ruokakaapit liitoskohtineen imuroida ja myrkyttää tarkasti. Myrkytyksen voi tehdä itse tuholaishyönteisten torjunta-aineilla, joita myyvät esimerkiksi apteekit, tavaratalot ja rautakaupat”, kertoo ympäristöneuvoja Gorbатов ja lisää: ”Ulkomailta tuoduissa elintarvikkeissa ja mausteissa voi olla erilaisia munavaiheessa olevia tuholaisia, jotka kehittyvät täyteen mittaansa vasta Suomessa. Esimerkiksi ulkomaantuliaisina saadut mausteet kannattaa laittaa varmuudelta pakastimeen kolmeksi vuorokaudeksi.”

Vaatteisiin reikiä

Tekstiilituholaisista yleisimpiä ovat vyö- ja pilkkuturkiskuoriaiset. Ne syövät pyöreitä tasareunaisia reikiä vaatteisiin tai katkovat turkisten karvoja. Turkiskuoriaiset viihtyvät myös vanhojen talojen rakenteissa ja esimerkiksi lattiaeristeissä, joissa on orgaanisia aineita.

”Turkiskuoriaiset ovat hankalasti hävitettäviä. Jos niitä löytää kerrostaloasunnosta, pitää ottaa yhteyttä isännöitsijään, joka selvittää, onko kuoriaisia muissakin asunnoissa. Mikäli niitä on, tulee koko talo myrkyttää, sil-

lä jos jättää yhdenkin asunnon myrkyttämättä, kuoriaiset palaavat. Jos turkiskuoriaisia löytyy vain yhdestä asunnosta, voi tuhoistorjunnan tehdä itse. Turkiskuoriaisia tavataan yleisimmin 1920–1940-luvuilla rakennetuista taloista”, kertoo ympäristöneuvoja Gorbатов.

Vyöturkiskuoriaiset tunnistaa ruskeassa selässä olevasta vyömäisestä kellertävästä aaltojuovasta sekä karvaisesta pinnasta. Aikuiset yksilöt kasvavat 4–6 millimetrin pituisiksi. Pitkulaiset toukat ovat puolet pidempiä ja niillä on takapäässä sukastupsu sekä keskiruskeassa värityksessä tummia poikkiraitoja.

Pilkkuturkiskuoriaiset ovat tummia, mutta niissä on nimensä mukaisesti kaksi hopeanharmaata pilkkua selän keskiosassa. Aikuiset kasvavat 5 millimetrin mittaisiksi, pitkulaiset toukat puolet pidemmiksi. Toukkien keskiruskeaa väritystä halkovat tummemmat poikkiraidat ja takapäässä on sukastupsu.

Tekstiilituholaisiin kuuluvat myös pieniltä perhosilta näyttävät vaatekoit, jotka ovat nykyään melko harvinaisia. Noin 9–16 millimetrin mittaisiksi kasvavilla aikuisilla on oljenkeltaiset etusiivet ja kellanharmaat takasiivet, joita reunustavat ripset. Väriltään vaaleampi toukka kasvaa noin 10 millimetrin pituiseksi ja kuljettaa mukanaan kuidusta ja erittämästään silkistä tekemäänsä putkilomais-ta suojaa. Koit voi myrkyttää itse kaupoista saatavilla aineilla.

Hopeinen väläys lattialla

Hyvin yleisiä, mutta ihmisille vaarattomia, hyönteisiä ovat hopeanväriset pitkulaiset sokeritoukat, joita voi nähdä viilletävän esimerkiksi vessan tai keittiön lattialla. Aikuiset sokeritoukat ovat noin 12 millimetrin mittaisia. Niiden tuntosarvet ovat pitkät, samoin kuin niiden takapään kolme sukua.

”Sokeritoukat lisääntyvät lattia-kaivoissa ja liikkuvat yleensä koko kerrostalossa, joten jos niitä myrkytetään, pitää se tehdä kaikissa asunnoissa”, painottaa Gorbатов.

Tiina Kotka

• Lisätietoa tuholaisista saa Helsingin kaupungin ympäristökeskuksesta, osoitteesta Helsinginkatu 24, arkisin kello 9–13, p. 09 310 13000, sähköpostiosoitteesta ymk@hel.fi ja nettiosoitteesta www.hel.fi/ymk > Asuminen ja terveys > Sisätilojen tuholaiset. Nettiosoitteesta löytyy esimerkiksi esite ”Kodin kutsumattomat vieraat”, jota on käytetty tässäkin artikkelissa taustalähteenä ympäristöneuvojan haastattelun lisäksi. Hyönteisiä voi viedä tunnistettavaksi ympäristökeskuksen asiakaspalveluun arkisin kello 8–16.

Lutikka

Kuva Marjut Räsänen, Helsingin kaupungin ympäristökeskus

Russakka

Kuva Luonnontieteellinen museo, Eläinmuseo

Riisihärö

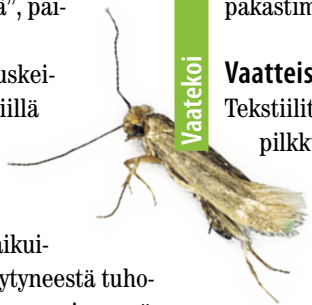
Vyöturkiskuoriainen

Pilkkuturkiskuoriainen

Vaatetkoi

Sokeritoukka

Kuvat Jarmo Holopainen

Lähde nostalgiaretkelle 1970-luvulle

Helsingin kaupunginmuuseon syksyn kohokohtana on Hakasalmen huvilassa 14.10. avautuva Asfalttia ja auringonkukkia -näyttely, joka esittelee Simo Ristan ja Eeva Ristan Helsinki-kuvia vuosilta 1969–79.

Sederholmin talon Yö-näyttelyyn voi syventyä ennakkotiedoista poiketen 16.1.2011 saakka. Kaupunginmuseon näyttelyihin on vapaa pääsy. Aukioloajat löytyvät osoitteesta www.helsinginkaupunginmuseo.fi.

Kuva Eeva Rista, Helsingin kaupunginmuseo

Kalliolainen lastentarha matkalla Tokoinrannan leikkipuistoon toukokuussa 1970.

Samaan aikaan samalla lipulla

Helsingin Messukeskuksessa on 15.–17.10. luvassa kauneutta, terveyttä, muotia, häitä ja rakkautta sekä uusi tapahtuma korujen ja kellojen ystäville. **TERVEYSMESSUILLA** on tarjolla muun muassa terveystestejä, asiantuntijaluentoja ja Hidas alue, jolla etsitään rentoutta elämään ja pyristellään irti suorittamisesta. Lääkärit antavat neuvontaa ja kriisiterapeutit kutsuvat ”huolituo-liin” huojentamaan mieltä.

- www.terveysmessut.fi

KAUNEUSMESSUILLA ovat vauhdissa meikkaajat, stylistit ja hiusmuotoilijat. Siellä voi poimia

uusimmat vinkit meikkaukseen, hiusmuotiin, kynsien koriste-luun ja ihonhoitoon sekä seurata työnäytöksiä.

- www.kauneusmessut.fi

MUOTIMESSUILLA kohdataan huippusuunnittelijoita, katsellaan muotinäytöksiä ja kuullaan asiaa muodista.

- www.muotimessut.fi

GOLD SILVER WATCH on uusi tapahtuma korujen ja kellojen ystäville. Tietoiskulavalla esitellään muun muassa uniikkisormuksen syntymistä sekä keskustellaan kullasta ja jalometalleista. Tapahtumatorilla korualan

huippuammattilaiset esittelevät taitojaan.

- www.gswmessut.fi

HÄÄT&RAKKAUS tarjoaa vinkkejä häiden suunnitteluun ja luokatsauksen uusimpaan häämuotiin. Lisäksi messujen ohjelmassa on tietoa pukeutumis-etiketistä, rakkausrunoja sekä polttarivinkkejä.

- www.haät.fi

• **Helsingin Messukeskus**, Messuaukio1. Aukioloajat ja pääsyliput: pe klo 10–19, la klo 10–18, su klo 10–18, liput 13 e aik., 7–15 v., opiskelijat, varusmiehet ja eläkeläiset 9 e, perhelippu (max. 2 aikuista ja alle 16 v. lapset) 28 e.

Peekaboo eli kukkuluuruu

Tennispalatsissa voi tutustua eteläafrikkalaiseen nykytaiteeseen. Peekaboo-näyttely luo läpileikkauksen teemoihin, jotka ovat tällä hetkellä tärkeitä Etelä-Afrikan taiteessa. Apartheidin jälkeensä jättämät traumat, poliittinen satiiri, uudenlaisten identiteettien rakentaminen ja uskontojen muuttunut rooli ovat aiheista keskeisiä. Ran-

koistakin teemoista huolimatta teosten toteutus-tapa saattaa olla runollisen henkilökohtainen ja herkkä, usein myös huumorin keventämä.

- Helsingin Taidemuseo, Tennispalatsi, Salomonkatu 15. Näyttely on avoinna 16.1. asti ti–su klo 11–19. Liput: 8/6 euroa, alle 18 v. ilmaiseksi. Perjantaisin ilmainen sisäänpääsy klo 11–16. www.helsingintaidemuseo.fi

Elokuvataivaan alla – 25 vuoden matka Sodankylään

Ensimmäisestä Sodankylän elokuvafestivaalista tulee tänä vuonna kuluneeksi neljännen vuosisata. Juhlanäyttely su-keltaa valokuvan, piirrosten sekä liikkuvan kuvan avulla legendaa-risiin festivaalitunnelmiin vuosi-

kymmenien varrelta. Näyttely on avoinna kaupungintalon Virka Galleriassa 10.10. asti.

- Virka Galleria, Sofiankatu 1, avoinna ma–pe klo 9–19, la–su klo 11–17. Ilmainen sisäänpääsy. P. 09 310 11111, www.virka.fi

Elokuvaohjaa-ja Milos Forman sekä näytteli-jä Seymour Cas-sel, taustalla elo-kuvaohjaaja Vei-ko Öunpuu. Portti-koski, 2008.

Elokuvia

Kyllä ne ranskalaiset osaavat

... ja varsinkin elokuvanteon. Helsingin kulttuurikeskuksen klassikkoelokuvasarjassa nähdään nyt ranskalaista kuvaa. Elo-kuvassa Riemuloma Rivieralla (1953) Ranskan rakastetuin koo-mikko Jacques Tati marssittaa esiin Monsieur Hulot'n legendaa-risen hahmon: hyväntahtoisen, mutta kömpelön miekkosen, jon-ka pelkkä läsnäolo yleensä ai-kaansaa riemukkaita ketjureak-tioita. Paitsi mestarillista fyysi-sen komiikan rytmitystä, elokuva sisältää myös lämminhenkistä ir-

Muksuille

Jos oisin jo iso

Malmitalossa nähdään 16.10. kello 15 iloisesti svengaava lastennäytelmä sis-kosta ja pikkuveljestä, jotka lau-lelevat ja leikkivät yhdessä päi-vät pitkät – vaan kuinkas käy, kun sisko aloittaa koulun. Sis-koa jännittää ensimmäinen kou-lupäivä ja uuteen, tuntematto-maan maailmaan astuminen. Pikkuveli puolestaan harmittee kotona, kun tulee tylsää il-man rämäpäistä seuraa. Kenen kanssa sitten voi kujeilla?

Teatteri Vantaan Jos oisin jo iso on Kanerva Pasasen esi-koisnäytelmä, hän on myös teh-nyt siihen musiikin. Pasanen

Kuva Seppo Hankonen

on helsinkiläinen kirjoittaja ja muusikko, joka on valmistunut elokuva- ja tv-käsikirjoittajak-si. Kesto noin 35 min. Yli 3-vuo-tiaille. Liput 4 e. Lipunmyynti 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

- Malmitalo Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi

Kaikuja Ateneumissa

13.–23.10. Vuorovaikutuksellinen tanssiteos 0–3-vuotiaille, jos-sa tanssi, musiikki ja kuvataide käyvät vuoropuhelua keskenään ja yleisön kanssa. 13.–15.10. klo 10.30 ja 12.30, 16.10. klo 12.30, 13.30 ja 15.30, 19.–21.10. klo 10.30 ja 12.30, 22.10. klo 13.30.

Liput 5 e (esitys + museon pääsymaksu 9 e.) Varaukset 09 1733 6401, ainfo@ateneum.fi. Ateneum-sali, Kaivokatu 2.

Piirroselokuvia & taidetta pienten iloksi

Perjantaisin Annantalon Na-perokinossa klo 9.30–11.30 pyörivät piirretyt lyhytelokuvat. Pienimpien lasten elokuvateatte-riin voi tulla vaikka hetkeksi ker-rallaan. Talon nettisivuilta voi la-data aiheeseen liittyvää pedago-gista materiaalia sisältävän pake-tin www.annantalo.fi. Vapaa pääsy.

Annantalon taideneuvola in-nostaa, opastaa ja ohjaa kotona olevia vanhempia ja heidän 3–6-vuotiaita lapsiaan tekemään ja ko-kemaan taidetta yhdessä tiistaisin klo 10.30–12.30. Vapaa pääsy.

- Annantalo, Topeliuksenkatu 16.

Riemuloma Rivieralla

Truffaut'n ohjaama on myös Jules et Jim (1962). Henri-Pier-re Rochén omaelämäkerrallisen romaanin hahmot ja tunnelmat älykkäästi tallentanut elo-kuva kuvaa rakkauden, vapau-den ja lojaliteetin ristiaallokkoa.

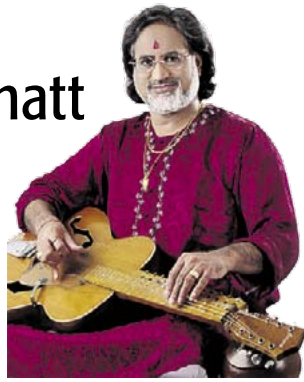
- Elokuvia, joihin on vapaa pääsy, esi-tetään Helsingin alueellisissa kulttuu-rikeskuksissa. Esitysajat ja lisätiedot: www.kanneltalo.fi, www.malmitalo.fi, www.stoa.fi, www.vuotalo.fi

Vishwa Mohan Bhatt

Intialainen slide-kitaristi, Mohan Vee-na -kitaran luoja Vishwa Mohan Bhatt esittää hindustanilaista taidemusiikkia Malmitalossa **6.10. klo 19**. Hän luo puhtaalla soitannallaan, joka herkkyydestään huolimatta sisältää palavaa alkuvoimaa. Hänet tunnetaan parhaiten Grammy-palkitusta albumistaan *A Meeting By The River*, jonka hän levytti Ry Cooderin kanssa. Liput 12/10 e. Lipunmyynti p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

• Malmitalo Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi

Vishwa Mohan Bhatt, Malmitalo

Maailmanmusiikkia Savoyssa

Yhdysvaltalaisen Fishtank-yhtyeen musiikissa kuuluu vaikutteita ajoilta, jolloin sen alkuperäisjäsen, ranskalaisviulisti Fabrice Martinez, kiersi Eurooppaa muulin vetämällä karavaanilla folkia soitellen. Rockabilly- ja punk-asenteella soi kaikenlainen musiikki ranskalaisesta hot jazzista flamencoon sekä perinteiseen serbialaiseen ja transilvanialaiseen mustalaismusiikkiin muun muassa viulujen, harmonikan, pasuunan, banjon ja

sahan säestämänä. Fishtank (USA) – *Woman in sin* **1.10. klo 19**. Liput 22/20 e.

• **3.10. klo 18** italialainen Kataklo-Athletic Dance Theatre tuo lavalle luovan teoksensa *Love Machines*, jossa yhdistyvät tanssin liikkeet ja kuntosalilta peräisin olevat voimat. Liput 22/20 e.

• **12.10. klo 19** The Campbell Brothers & Sacred Steel Guitars (USA) on afroamerikkalainen yhtye, joka yhdistää sacred steel musiikkiinsa muun muassa

funkya, bluesia ja jazzia. Liput 32/30 e.

• **14.–16.10.** Helsinki Klezmer Festival. Juutalaisen musiikin festivaalin esiintyjinä ovat Keden Saksasta, Klezmer Shipl Orchestra Israelista sekä Klingon Klez USAsta.

• Savoy-teatteri, Kasarmikatu 46–48, www.savoyteatteri.fi

Jazzia talon täydeltä

Malmitalon Jazz'n Jam -sarja jatkaa kotimaisen jazzkentän esittelyä. **27.9. klo 19** esiintyvät Esa Pethman & Wade Mikkola. Duo jakaa lavan haastavalla huilu/basso-yhdistelmällään. Illan ohjelmisto esittelee molemmat muusikot myös säveltäjinä. Liput 6 e.

25.10. klo 19 kuullaan sataprosenttista improvisointia. ZOGAn kokoonpanossa ovat mukana vokalisti Reija Lang (ZOGAsa nimellä Karla Namak), viuluvirtuoosi Mikko-Ville Luolajan-Mikkola ja lyömäsoittaja Otzir Godot. Liput 6 e.

Malmitalon muita jazzesityksiä kuullaan **2.10. klo 14.40** alkavan jaZZantia festivaalin päättäjäntä on Raoul Björkenheim.

Jazz'n Jam: 2064

Päivän esiintyjinä ovat myös Veli Kujala, Clas Andersson sekä Mikko Hassisen Muuntaja-yhtye. Liput yksittäisiin konsertteihin 9/6 e, yhteislippu kaikkiin konsertteihin 21 e.

Jazzia suurella bändillä on vuorossa **13.10. klo 19**. Esiintyjänä on Sid Hille Jazz Orchestra. Liput 15/10 e.

Swingia kajauttaa kerran kuukaudessa The Great Helsinki Swing Big Band. **20.10. klo 19** solistina on Wade Mikkola. Liput 15 e. Lipunmyynti p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

• Malmitalo Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi

Just nyt poimittua Stoassa

Stoan lavalla nähdään valovoimaisen näyttelijätalon musiikki-ilta **13.10. klo 19**, kun Tiina Lymi, Sari Mällinen ja Ursula Salo irrottelevat tuoreella esityksellään *Just nyt poimitut*. Kolmikko esiintyy yhdessä säveltäjä-pianisti Jussi Tuunan kanssa.

Ohjelmassa on tätä produktiota varten sanoitettuja ja sävellettyjä kotimaisia lauluja, höyryteenä näyttelijöiden omia tekstejä. Herkistä balladeista liidellään tuliseen tangoon, lyryisestä melodiasta iskevään etnoon. Musiikki-illan kesto on noin 2

Kuva Laura Malmivaara

h. Liput 12/8 e. Lipunmyynti: 09 310 12000, stoa.lipunmyynti@hel.fi ja Lippupalvelu.

• Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Turunlinnantie 1, www.stoa.fi

Etsitkö yhä, Marcel?

Marcel Proustin Kadonnutta aikaa etsimässä -teosjärkeleessä musiikilla on merkittävä rooli muistojen ja mielikuvien aistivoimaisena herättäjänä sekä muistojen kestävässä säilöjänä. Kanneltalossa laskeudutaan Proustin maailmaan ja kuullaan aikalaisten ja Kadonnutta aikaa etsimässä -teoksen mahdollisten esikuvien Ernest Chaussonin, Claude

Kuva Markku Pyrrö

Debussy'n, César Franckin säveliä. Kamari 21: Kadonnutta aikaa etsimässä – konsertti Marcel Proustin hengessä esitetään **19.10. klo 19**, liput 10/8 e, varaukset p. 09 310 12000 (ark. 12–18) sekä lipunmyynti.kanneltalo@hel.fi

• Kanneltalo, Klaneettitie 5, www.kanneltalo.fi

Mykkäelokuvakonsertti kaupungintalolla

Orkesterin säestämässä mykkäelokuvakonsertissa kaupungintalon juhlasalissa **3.10. klo 15** nähdään aluksi Lumière-veljesten kuvaama

lyhytelokuva, joka on esitetty samassa paikassa Suomen ensimmäisenä elokuvaesityksenä vuonna 1896. Pääelokuvana on helsinkiläissyntyisen Mauritz

Stillerin Ruotsissa 1917 ohjaama mykkäfilmi "Thomas Graals bästa film". Ilmaiset pääsyliput kaupungintalon Virka Infosta 26.9. klo 11 alkaen.

Fredrik Chopin 200

Fredrik Chopinin syntymästä on tänä vuonna kulunut 200 vuotta. Helsingin kaupunginorkesteri kunnioittaa pianon suurta runoilijaa kahtena iltana (**29. & 30.9. klo 19**) esittä-

mällä Copinin ensimmäisen pianokonserton vuodelta 1830. Solistina on maamme etevin Chopin-tulkki Janne Mertanen. Liput 20/13/6 e.

• Finlandia-talo, Mannerheimintie 13.

Sähkövät bluestähdet suuntaavat Malmille

JW Jones Band Kanadasta esiintyy Malmitalossa **5.10. klo 19**. Kitaristi JW Jones on kotimaassaan bluesin huippunimiä. Hänen lavakarismansa on energistä ja yllättävää. Jones on kiertänyt soittamassa joka mantereella. Liput 12 e.

Shaw Taylor konsertoi yhteineen **27.10. klo 19**. Nuori Joanne Shaw Taylor hämmästyttää soittamalla kitaraa rajuin ottein Jimi Hendrixin hengessä. Tayloria pidetään yhtenä tyylilajinsa parhaista kitaristeista. Liput 15 e. Lipunmyynti p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

• Malmitalo Ala-Malmin tori 1, www.malmitalo.fi

Joanne Shaw Taylor, Malmitalo

Kaiken takana on tango nuevo

Tango nuevon aistikas, intensiivinen ja arvaamaton maailma kääntyy Johanna Juholan (haitarit, accordina) käsissä entistä arvaamattomammaksi, sillä Peppi Pitkätossun rohkeudella ja huumorilla varustettu muusikko yhdistää tangon pelottomasti kamarimusiikillisiin folksävyihin ja biitikkäiseen

konemusiikkiin. Tuloksena on energinen keitos, jossa poreilevat naivistiset sävelkulut ja virtuoottinen hehkutus; vakavasti otettavalla ja täysverisellä muusikolla on varaa olla villi ja leikkisä. Johanna Juhola: Reaktori **29.9. klo 19**, 10/8 e, varaukset p. 09 310 12000 (ark. 12–18) sekä lipunmyynti.kanneltalo@hel.fi

Kuva Janne Mikkilä

• Kanneltalo, Klaneettitie 5, www.kanneltalo.fi

J.S. Bachia mukaellen ja sovitellen

Cantores Minores -kuoron kasvatti jazzvirtuoosi Iiro Rantala on suunnitellut kaupungintalon juhlasalissa **31.10. klo 15** toteutettavan konsertin, jossa hänen lisäkseen esiintyy kuoron solisteja ja pienyhtyeitä. Konsertti kuuluu osana Helsingin Bach-viikon (**29.10.–5.11.**) ohjel-

maan, jonka järjestää Cantores Minores. Ilmaiset pääsyliput kaupungintalon Virka Infosta 24.10. klo 11 alkaen. • Virka Info ja Galleria, kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13/Sofiankatu 1. Avoinna ma–pe klo 9–19, la–su 11–17, p. 09 310 11111, www.virka.fi

Muuta menoa

Valloittavaa apinameininkiä syyslomalla

Koulujen syyslomalla Stoassa on tarjolla upouusi urbaani taidefestivaali nuorilta nuorille ja nuorekkaille. Neljä päivää esityksiä, artistivieraita ja workshoppeja. **14.10.–17.10.** Urban-Apa kysyy, kokeilee, herättää ja kutsuu katsojat mukaan.

• **15.10. & 16.10. klo 19** Monkey night – RaW edition on Urbaania taidetanssia, performanssia ja Murha-kollektiivin uuden teoksen kantaesitys. Illan isäntänä SuperJanne. Liput 7/5 e.

• **17.10. klo 13–16** Avoin apina. Workshoppien tuotoksia, ka-

tutanssiesityksiä ja artistivieraita. Vauhdikas koko perheen päivätapahtuma. Vapaa pääsy. Lisäksi maksuttomat workshopit: Tanssiva kaupunkiapina (katutanssia) ja Lava-apina (esiintymistaitoja). Ilmoittautumiset: karoliina.korpilahti@hel.fi tai 09 310 88404.

• Festivaali on osa Lokaviikon ohjelmistoa. www.stoa.fi tai www.lokaviikot.fi. Lipunmyynti: 09 310 12000, stoa.lipunmyynti@hel.fi ja Lippupalvelu.

• Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Turunlinnantie 1, www.stoa.fi

Päivitä tietosi idästä

Idän silta -tapahtumassa **8.10. klo 9–18** saa kerralla tehokkaan tietoisun Itä-Helsingin alueen palveluista ja idän yhdistysten toiminnasta. Tarjolla on esittelypöytiä, luentoja, keskustelutilaisuuksia, työpajoja ja kulttuuriohjelmaa. Juhlamusiik-

kia kaiuttavat muun muassa Stadin juhlaorkesteri ja Helsingin poliisisoittokunta. Katso tarkka ohjelma netistä: www.stoa.fi tai hae ohjelmalehtinen Stoasta. Tapahtumaan on vapaa pääsy.

• Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Turunlinnantie 1, www.stoa.fi

Kupletteja ja kepeitä tansseja

Kaupunginmuseo tuottaa Seuraan Kansantanssijoiden ja Sakilaiset-orkesterin kanssa hilpeän musiikkiteatteriesityksen, joka herättää eloon 1910–20-luvun Helsingin. Esityksen ytimenä ovat J. Alfred Tannerin ja Oskari Nyströmin kupletit, jotka kuvaavat aikansa ihmisiä ja ilmiöitä ilkkurisen osuvasti.

Helsingissä elettiin 1900-luvun alkuvuosikymmeninä kiihkeän muutoksen aikaa. Puutalot väistyivät korkeiden kivikorttelien tieltä, bisnes ja keinottelu kuokistivat, sähköstä, puhelimesta, hisseistä ja muista tekniikan ihmeistä tuli arkipäivää, ilmestyipä kaduille autojakin.

Tunnin kestävässä esityksessä matkataan laulaen ja tanssien ratikalla torille, vierailaan Klippanilla ja Mosabackan lavalalla sekä tutustutaan ponteavaan naiskonduktööriin, suulaaseen tattariin, puhkurin ajajaan eli taksikuskiin ja rehvakkaaseen Gulashi-parooniin.

”Helsinki – kuplettien ja kepeiden tanssien kaupunki” ennakkoesitys **10.10. klo 15** Stoassa, ensi-ilta **15.10. klo 19** Työväenopiston juhlasalissa, **30.10. klo 15** Kanneltalossa, **13.11. klo 15** Malmitalossa, **12.12. klo 15** kaupungintalon juhlasalissa, Pohjoisesplanadi 11–13.

Katse kohti horisonttia!

Maailma muuttuu, Marttaseni! Globalisoitunut, sähköistynyt, nopea ja sähkökkä aikamme vaatii uutta, parempaa ihmistä. Työelämän kiivaat muutokset koskettavat myös kloveni Marttaa Taina Mäki-Ison esityksessä Kohti horisonttia. Martta on saanut potkut ja se käynnistää klovnin omintakeisen ihmettelyn paikastaan globaalissa maailmanmenossa. Kestääkö Martan identiteettiä ja miten se myllerryksessä muuttuu? Vakavasti hauska ja hauska esitys yhdistää klovnieriaa, musiikkia, tanssia ja teatteria. Ikäsuositus K13, kesto 60 min. HUOM! Tiedustelut lukiolaisille järjestettävistä klovnieria-työpajoista p. 09 310 37841. Esitykset: **27.9. klo 19, 30.9. klo 19, 2.10. klo 14, 10/8 e**, varaukset p. 09 310 12000 (ark 12–18) ja lipunmyynti.kanneltalo@hel.fi

• Kanneltalo, Klaneettitie 5, www.kanneltalo.fi

Kuva: Mike Haaranen

18

Aki Suzuki Spirits: Uusi Matsuri – Japanilainen kesäjuhla / Planet Earth No. 1

Matsuri kuljettaa japanilaiseen kyläjuhlaan

Stoassa nähtävä Aki Suzukin tanssiteos yhdistää Suomen ja Japanin sekä perinteisen ja modernin tanssin. Kahdentoisita tanssijan ja muusikon ryhmä loihitti katsojan eteen japanilaisen kylän kesäjuhlan, joka avautuu ikkunaksi luontoon, arkielämään ja mystiseen maailmaan.

Esitykset: **2.10. klo 15.30** (ensi-ilta), **3.10. klo 15, 21.10. klo 18.30, 14.11. klo 15 & 18.11. klo 18.30**. Liput 15/12 e. Lipunmyynti: 09 31012000, stoa.lipunmyynti@hel.fi ja Lippupalvelu.

• Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Turunlinnantie 1, www.stoa.fi

Vuotalo tarjoaa klubi-iltoja ja Gogolia

Vuotalon Maestro ja minä -illassa taiteilija ja haastattelijat kohtaavat. **1.10. klo 19** tataan Pelle Miljoona, 1970- ja 80-lukujen suomalaisen punkliikkeen pioneeri, jonka ura jatkuu yhä. Pellen yhtyeiden tunnetuimpia kappaleita ovat muun muassa ”Moottoritie on kuuma”, ”Pelko ja viha” ja ”Juokse vil-

Maestro ja minä: Pelle Miljoona

li lapsi”. Laulujen lomassa jutustelua ohjaa illan isäntä Heimo ”Holle” Holopainen. Klubi-ilta, A-oikeudet, ovet avataan klo 18.30, kesto 90 min. Liput 11/9 e.

• **9.10. klo 19** ilma sakeneerummun sykkeestä kun kaksi loistavaa rumpalia ottaa mittaa toisistaan orkesterin säestyksellä Vuotalon Jazz-lauantaisissa. Suomalaisen kevyen musiikin raskaan sarjan rumpalit, Jartsa Karvonen ja Mikko Kaakuriniemi nousevat kehään aseinaan ainoastaan kapulat ja sudetit. Drum Battle – Rumputaistelu on klubi-ilta, A-oikeudet, ovet avataan klo 18.30, kesto 2x45 min. Liput 11/9 e.

• **19.10. klo 14** Senioritiistaisissa esiintyy Forssan teatteri, jonka

esitys Päälystakki on moderni uudelleentulkinta Nikolai Gogolin klassikkonovellista. Sydäntä riipaiseva ja nauruhermoja repivä komedia kertoo työelämän huononemisesta viime vuosikymmeninä. Tapahtumapaikkana on pankki, pääosassa väheksytty virkailija Akaki Akakijevitš. Tarinan edetessä Akakin kulhuttanut palttoo vaihtuu Armanin huippuluomukseen. Ja aivan kuten Gogolin novellissa, päälystakki ja sen tuoma elämänmuutos koituvat nytkin pikkuvirkamiehen kohtaloksi. Kesto 160 min, sis. väliajan. Liput 4 e.

• Vuotalo, Mosaiikkitori 2, lippuvaukset p. 09 310 12000 arkisin klo 12–18 (pvm), www.vuotalo.fi

Lintujen muuttopuuha tarkkaillaan Viikissä

Lintujen syysmuuttoa pääsee seuraamaan Viikissä sunnuntaina **26.9. klo 11–13**. Keskipäivän aurinko houkuttelee syysmuutolle petolintuja, jotka

käyttävät hyväkseen nousevia ilmavirtauksia. Opastetulle linturetkelle lähdetään klo 11 Helsingin yliopiston maatalousmuseon sisäänkäynnin edestä (Hakalan-

tie). Lähimmäksi lähtöpaikkaa pääsee busseilla 68 ja 550. Gardenian ja Helsingin ympäristökeskuksen järjestämälle retkelle on vapaa pääsy.

Teatteria

Wicked lumoa Kaupunginteatterissa

Helsingin Kaupunginteatterin syksyn uutuus on Broadwayn suursuosikki, Wicked-musiikaali. Erilaisuutta ja yksilöllisyyttä puolustava musiikaali on ilmiö, joka on villinnyt miljoonia katsojia ympäri maailmaa. Wicked on tarina epätodennäköisestä ystävydestä. Se kertoo vallanhimosta ja kateudesta, mutta samalla pyyteettömyydestä, aseistariisuvasta hyvydestä ja ikuisesta ystävydestä. Wicked on myös audiovisuaalinen ilotulitus, jossa toisensa kohtaavat henkeäsalpaavat lavasteet ja puvut, koskettavat ja räväkät musiikkikappaleet, akrobaattiset temput, upeat koreografiat ja taitavat näyttelijät,

Wicked on tarina ystävydestä. Kuvassa Maria Ylipää ja Anna-Maija Tuokko.

yhdistyksen taianomaiseksi esitykseksi joka vie mennessään.

Wicked on voittanut lukuisia palkintoja, mutta merkittävintä on ollut sen valtava yleisömenestys Broadwaylla, West Endissä, Tokiossa, Melbournessa, Sydneyssä, Chicagossa, Los Angelesissa, Stuttgartissa ja nyt myös Helsingissä.

• Helsingin Kaupunginteatterin suuri näyttämö (Eläintarhantie 5). Liput: perimanto 51/26 e/ parveke 46/21 e.

• Lipunmyynti, p. 09 394 022, Ensi Linja 2, ma–pe klo 9–18, Eläintarhantie 5, la klo 12–18, Eerikinkatu 2 p. 09 696 27 033, ma–pe klo 9–19, la klo 12–19, ja Lippupiste joka päivä klo 7–22 p. 0600 900 900 (1,75 e/min +pvm).

Helsinki-info • 4 • 2010

Världens bästa. Så säger Andrea och Olivia om sin skola, Cygnaeus som fyller 100 år i höst. Skolan är störst i stan med 240 elever.

Inte äldst men störst

Det finns ingenting som inte är bra i Cygnaeus lågstadieskola i Rödbergen. Inte åtminstone om man får tro **Olivia** och **Andrea** som går i tvåan. Flickorna menar att man inte kan gå i en bättre skola och rankar rasterna och småslöjden som allra bäst.

"Och lärarna är snälla. Dessutom har vi roligt på timmarna.", sammanfattar flickorna tidigt en septembermorgon i väntan på att det ska ringa in. Skolgården är som många andra skolgårdar. Det viktigaste och mest synliga elementet är ett myller av elever som hojtar och stojar, pratar och pekar.

Den här skolgården har sett tusentals elever hojta och stoja under årens lopp. Och i höst ska skolan fira de 100 första åren. Skolan invigdes den

12 oktober 1910, då Finland ännu inte blivit självständigt och då över 42 procent av helsingforsarna hade svenska som modersmål.

"Cygnaeus är inte den äldsta skolan i stan. Kronohagen är äldre och verkar fortfarande. Och Annegatans folkskola grundades också före Cygnaeus skolan men den finns inte längre", säger rektor **Ronnie Rehn**.

I början talade man om Bangatans folkskola och skolan kallades i decennier för Banan, med korta vokaler. Men namnet Cyganeusskolan har alltid hängt med. Det har sitt upphov i den finländska folkskolans fader **Uno Cygnaeus**.

Cygnaeus lågstadieskola, som skolan heter sedan grundskolan infördes 1977, är den största svenska skolan i stan. Redan i starten hade man

över 600 elever och i något skede snuddade siffran vid tusen.

"Men då gick inte alla samtidigt i skolan. I dag har vi 240 elever och har vi en modell där klasserna är sammanförda i arbetslag. Varje arbetslag består av fyra sammansatta klasser", säger Rehn.

Skolan har tre terminer

"Vi arbetar under höstterminen som går till mitten av november, vinterterminen som slutar när sportlovet börjar och sedan har vi vårterminen" berättar klassläraren **Niklas Olin**.

Han brukar också vikariera i träslöjd och står i beråd att låta **Anton**, **Nicholas**, **Theo**, **Fernanda** och några till börja arbeta med ett precisionsspel. Det röner entusiastiskt mottagande.

Eleverna gör detaljerade beskrivningar i ett skrivhäfte och så kompletterar man med bilder på resultatet. Som bilder på fjolårets jätteslips i trä. Den ena kravatten ystrare än den andra slöjdades som farsdagsgåvor men det är inte många som kan rapportera att deras pappa också burit accessoaren.

Flinka fingrar. Theo sågar och Fernanda bistår.

När det gäller precisionsspelet får eleverna skapa fritt utgående från vissa mått. Det dröjer inte många sekunder innan vinkelhaken sitter stadigt i handen på Theo. Det gäller att mäta rätt för att det ska bli rakt. Sedan hugger han och Anton tag i bågsågen och flisorna yr när de kapar battingen. Och gentlemän som de är hjälper de Fernanda med hennes bit.

Både Anton och Theo beskriver Cygnaeus som en prima skola.

"Bäst är slöjden och gymnastiken och matematiken", säger de och tillägger att maten är helt okej, nästan alltid. Eleverna i skolan är medvetna om de kommande festligheterna i oktober.

"Vi ska ha någon sorts projekt om skolans historia", säger de.

Ronnie Rehn preciserar:

"Skolan ska ägna sig åt projekt om Helsingfors utveckling och historia parallellt med Finlands. Och själva dagen ska vi fira med besked. Alla elever rymmer inte i festsalen men kan följa med programmet i realtid i klassrummet", säger Rehn.

Jubileumsåret till ära ger man ut historiken *Hundra år ung* av **Mardy Lindqvist**. Boken skildrar både det förgångna och nutid och innehåller rikligt med bilder.

Och på frågan om hur han ska beskriva särdragen i skolan tvekar han inte:

"Vi har jobbat mycket för att skapa en trygg atmosfär och en skola där alla är jämställda och har samma möjligheter. Resultaten har inte låtit vänta på sig. Cygnaeus är en högpresterande skola och når alltid verkliga goda resultat i olika mätningar."

Stilig jugend. Arkitekten Karl Hård av Segerstad ritade en hemtrevlig skola med sköna detaljer och fina dimensioner.

Foto Leif Weckström

Gester för gäster. Sonja Korkman är pionjären som behärskar teckenspråket som styr och bygger upp hela föreställningar med musik eller dans eller skådespel.

Tusen tecken målar musik

Föreställningen kan ha en röd tråd eller så gestaltar den sig som ett improviserat lapptäcke. Men framförallt handlar det om att skapa musik i realtid.

Och det gör man genom ett alldeles eget teckenspråk. Ett musikens teckenspråk som kompositören använder för att signalera sin önskan till musikerna som spelar utgående från det.

Man kallar det Soundpainting, det vill säga att måla ljud.

"För att föreställningen ser ut som om någon målar i luften när han eller hon gestikulerar och pekar med händer och fingrar. Det säger pionjären inom Soundpainting i Finland, **Sonja Korkman** som kom i kontakt med Soundpainting under en

tid som utbyteselev i Danmark. Korkman studerar sång vid Sibelius-Akademien och siktar på att bli magister i slutet av året.

Konceptet med Soundpainting är nytt hos oss och i höst startar man en serie konserter på Verandan i Luckan.

Soundpainting kommer från USA och har ursprungligen skapats av **Walter Thompson** som Sonja Korkman har studerat för.

"Soundpaintingens teckenspråk fungerar lika bra för dansare, skådespelare, konstnärer eller andra som arbetar med performance", säger Korkman och tillägger att de musikaliska föreställningarna oftast rör sig inom nutidsmusiken. En förutsättning är naturligtvis att alla med-

verkande kan teckenspråkets signaler för allt från känsla till tempo och aktion. Ensemblen som ska uppträda på Verandan heter Play! Och i den ingår både instrumentalister och sångare.

"Men publiken har inte svårt att förstå vilken riktning tecknen leder till. Och på Verandan är programmet uppbyggt så att Play! Uppträder först och sedan ska vi engagera publiken", säger hon.

Soundpainting Laboratory, som klubbkvällarna kallas, startar den 1 oktober och sedan blir det improvisationer på teckenspråk månadens första fredag i november, december och under hela våren från januari till och med maj. Verandan finns i övre våningen på Luckan på Simonsgatan 8.

Malms sjukhus nu på Maria

Jouren på Malms sjukhus har stängt och i stället ska patienterna nu söka sig till Kampen, till Maria sjukhus på Lappviksgatan 16. Orsaken är att Malms sjukhus renoveras grundligt samtidigt som man uppför en tillbyggnad för jouren. Den öppnar våren 2014.

Inför det tillfälliga arrangemanget har Maria sjukhus renoverats och man har för-

storat väntrum och öppnat kafé. På Maria finns också magnetröntgen som Malms sjukhus har saknat. Ambulanstransporterna blir längre men på räddningsverket uppges att man har förberett sig för dröjsmål. Avstånden är ändå inte så långa som på många håll på landsorten.

Jouren på Maria sjukhus är avsedd för invånarna i de östra, sydöstra, nord-

östra och norra distrikten. Alla verksamheter flyttar inte ens tillfälligt från Malm och kvar blir bland annat hälsostationen, bäddavdelningarna A1–A5, minnespolikliniken och fysio- och ergoterapitjänster. I första hand ska man alltid söka sig till sin egen hälsostation. På tfn 10023 ges hälsorådgivning dygnet runt.

Teater för alla

Femton större eller mindre teatrar eller teatergrupper spelar på svenska i Helsingfors. Det är inte illa med tanke på att helsingforssvenskarna jämte de svenskspråkiga i regionen inte är så rysligt många.

De flesta känner Svenska teatern, Lilla teatern och Viirus men missa inte Stjärnfäll som har satsat på improvisation eller Klockriketeatern som spelar på Dianascenen på Skillnadsgatan.

Labbet spelar på G18 på Georgsgatan 18 medan Oblivia ger Entertainment Island 3 i samarbete med Kiasma. Det är den tredje delen i ett projekt om populärkultur och underhållning gestaltat genom olika konstformer.

Teater Josefina med **Johanna Ringbom** och **Fred Negendanck** turnerar i höst med Pas de Deux – en dialog och spe-

lar på Dianascenen i oktober. Teater 90' ger Anirara – en revy om människan i tid och rymd på Kabelfabriken. Teater Taimine är en grupp som spelar på beställning i daghem och skolor.

Teaterhögskolans tredje årskurs ger i höst på svenska Scener ur ett äktenskap och så finns Universum som har Betanihuset på Sjömansgatan som hemmascenen och som inkluderar tre olika grupper, nämligen Teater Venus, Teater Mars och Siriusteatern.

Lilla teatern är sedan flera år anknuten till Stadsteatern.

Svenska teatern finns spelåret 2010–2011 på Alexandersteatern medan moderhuset genomgår en omfattande renove-

Tillfälligt. Svenska teatern spelar på Alexandersteatern.

ring. På repertoaren allt från Fanny och Alexander till två efterlängtrade nypremior, Grottmannen och Pippi Långstrump. Den lilla Skillnaden är Svenska teaterns nya scen på Skillnadsgatan.

Teater Viirus har för sin del hittat eget hem på Sjötullsgatan i Kronohagen. I samband med flytten kommer hela ensemblen att förnyas och förnygras.

Information om repertoarer, tidtabeller och adresser finns i den utmärkta broschyren Repertoar som torde finnas på teatrar och åtminstone i Luckan.

I korthet

Vår bästa tid är nu

Den riksomfattande åldersveckan eller De gamlas vecka pågår i oktober. I Helsingfors uppmärksammar man evenemanget på olika sätt.

I Luckan dryftar man ålderdomens väsen den 5 oktober klockan 14–15. Under rubriken *Vår bästa tid är nu* inleder sjukhusprästen **Ann-Sofi Storbacka** en diskussion om den goda och den skrämmande ålderdomen. Ålderdom är ett lika krävande utvecklingskede i människans liv som barndom, ungdom och medelålder. Hur ska man förhålla sig till och tackla de förändringar som livet på äldre dagar för med sig?

Må bra eftermiddag

Och servicecentret i Tölö bjuder på *Må bra eftermiddag* med allt från massage och fysioterapeut på besök till dansuppvisning, körsång och information om äldreomsorgen. Evenemanget pågår den 20 oktober mellan kl. 12.30 och 17.30.

Cohen och Dylan på Verandan

Musikaftonen i oktober i Luckan blir en akustisk artistvandring från **Leonard Cohen** till **Bob Dylan**. Det är **Charlie Harjulin** som medverkar och nu handlar det om den 7 oktober med start kl. 19.00. Inträdet är 5 euro, servering ingår.

När det är svårt att läsa och skriva

Specialläraren **Anna Björse** ger tips och råd i hur man kan underlätta och hjälpa barn med läs- och skrivsvårigheter. Det gör hon den 13 oktober kl. 17–18.30 och platsen är Luckan. Hon riktar sig inte bara till folk som arbetar inom skola och undervisning utan också till föräldrar och andra intresserade.

Vem leker med vem?

Information, inspiration och inlevelse. Och möten mellan människor som arbetar med barnkultur. Målgruppen är kulturarbetare, pedagoger, lärare, föräldrar, konstnärer, beslutsfattare, föreningsfolk och tjänstemän.

Det handlar om ett halvdagsprogram med föreläsningar och diskussion och adressen är Annegården, som i höst verkar på Topeliusgatan 26. Bland föreläsarna märks professorn i konstfostran **Pauline von Bonsdorff** som har rubriken *Om konst, lek och allvar*. Tfn för Pro Artibus, **Hanna Kaihovirta-Rosvik** talar å sin sida om *Fantasi och barndomens betydelse*.

Barnkulturseminariet arrangeras tisdagen den 2 november kl. 13–17.

Ankdam och avantgarde

Svenska litteratursällskapet fyller i år 125 och ägnar höstens föredragsserie åt att belysa och dryfta den egna verksamheten ur olika perspektiv. Den gemensamma rubriken är *Från ankdam till avantgarde* och den 11 oktober klockan 18.00 står följande på programmet. **Niklas Nyqvist** berättar om folkmusikforskningens nationella och ideologiska dimensioner med Svenskfinland som fallstudie. Därefter har **Katja Hellman** rubriken *Bland gulnande brev och gamla fotografier – Österbottningarnas minnen bevaras*.

Lek med ord för små och stora

Rim och rytm, ramsor och verser blir sagor, poesi och berättelser. Lekar med ord är inte bara förbehållet läskunnigt folk, också de allra minsta gillar att lyssna till och smaka på ord. Babypoesi, rimjam och ordverkstäder är redan etablerade verksamheter som bland annat pågår på Richardsgatans bibliotek.

Linda Huldén är mamma till två småpojkar, Anton, fem månader och Einar, tre och ett halvt år. Einar är redan veteran. Han gick som baby på babypoesi och har rutin i att låna på biblioteket. Först får han välja och vraka bland alla böcker och sedan hantera "piparen". Det är fråga om den elektroniska självbetjäningen

i utlåningen som piper till varje gång den har registrerat lånet.

"Jag vill göra själv. För jag kan", säger Einar bestämt.

Anton följer med beundran storebrors förehavanden. I höst ska Anton gå på babypoesi och Einar kanske på rimjam som är avsett för lite större barn.

I starten av höstens rimjam är Einar ändå inte riktigt med på noterna.

"Jag vill inte. Nu vill jag låna böcker". Han är en bestämd liten kille som vet vad han vill.

Och så ska det vara. Rimjam ska kännas roligt och alltid är man inte på rätt humör. På höstens första rimjam för någ-

Babypoet. Anton ska gå på babypoesi i höst på Richardsgatans bibliotek och av allt att döma ser han fram emot det.

ra veckor sedan gick det livat till. Malin Fagerudd och Michelle Mattfolk leder rimjam den här gången och barnen i åldern 1–3 år njuter av fulla drag när de jammar till ramsor med musikalisk sting.

Babypoesi är avsett för ännu mindre barn, under ett år och stämningen är anpassad därefter, lugn och mjuk. I båda ordlekarna ska någon vuxen följa med barnet. Rimjam i höst ordnas ytterligare 29 september kl. 17.30 och 24 november kl. 7.30 på Richardsgatans bibliotek. Babypoesi går varannan fredag kl. 10.30–11.15, bland annat 8 oktober och så vidare. Mer information ger Annika Sandelin, annika.sandelin@hel.fi eller tfn 09 310 8581.

Ordverkstäder är ordlekar för lite större barn som redan går i lågstadiet. Det handlar om bland annat att klippa sönder dikter och pussla ihop orden till något nytt. Ordverkstäder ordnas inte bara på Richardsgatans bibliotek, där verksamheten är gratis, utan också i regi av Syd-kustens landskapsförbund i Kottby lågstadieskola på fredagar och på Arbis Östra i Stoa på torsdagar. I de två sistnämnda är terminsavgiften 50 euro. Mer information via michelle.mattfolk@sydkusten.fi.

Och vill man bara lyssna på ord och sagor så ordnar Tölö bibliotek traditionella sagostunder på onsdagar kl 18 och det sker den 6 oktober, 3 november och 15 december.

Diktare. När bokstäverna ännu inte är självklara så kan man uttrycka sig med färger. Det fick barnen göra under jippon Diktmanen för några veckor sedan.

Tittut med liten elefant

Dockteatern Tittut gästspelar i höst på flera scener och årets pjäs heter Pomelo den lilla elefanten. Tittut är Sveriges äldsta dockteater.

Pomelo är en rar liten ljusröd elefant som har klivit ut ur böckernas värld och betraktar med häpnad sin omgivning och naturen. Alla känner igen sig i Pomelo och föreställningen är avsedd för barn

mellan 2 och 6 år.

Tittut spelar Pomelo på Nordhuset i Nordsjö den 3 oktober kl. 16 och i Rastis i Nordsjö står i turen följande dag, den 4 oktober kl. 10. Sedan ges Pomelo på Gamlasgården i Gamlas den 7 oktober kl. 10 och ytterligare i samband med en av Saftsalongerna i Luckan den 9 oktober kl. 13.

En vecka tidigare, den 2 oktober kl.

13 har Saftsalongen gästats av Totem-teatern med föreställningen Kalevala på spåren som är en resa i den finländska mytologin. Avsedd för barn mellan 5 och 12 år.

Söndagen den 17 oktober gästspelar dansteatern Raatikko i Nordhuset med föreställningen Circus Warvas där publiken tar del i handlingen genom att medverka i äventyret. För barn som är 3 år eller äldre.

Serieteckning för unga

En workshop där man lär sig teckna serier ordnas i Luckan den 2 oktober kl. 11–14 och är avsedd för unga som gillar att rita serier. Man får prova på olika tekniker, får praktiska tips och snabba uppgifter. Det är serietecknaren och illustratören Filip-pa Hella som leder workshoppen. Anmälan till unginfo@luckan.fi.

Arbis satsar på Afrika och ekologi

Höstterminen på Arbis är i gång och utöver bredd i utbudet av kurser i allt från språk och mat till IT och motion, kretsar verksamheten i höst och vår framförallt kring två teman, världsdelen Afrika och det nordiska projektet Balansakten.

Balansaktens syfte är att spara jorden för kommande generationer. På Arbis värnar man om principen för hållbar och ekologisk livsstil genom att erbjuda kurser och föreläsningar som kretsar kring åtgärder som alla har möjlighet att tillämpa i vardagen.

På programmet står en matcirkel för ekologisk mat, en matdemonstration med klimatsmart mat, hur man kan använda elenergin i hemmet på ett klokt sätt och så kan man ta sig en funderare i en workshop med rubriken Är du skräpsamlare? En annan workshop har temat Vad innebär hållbar livsstil för dig? Och kursen Ekostädning, som går först i april, har ett och annat att berätta om miljövänliga städ- och tvättmedel.

Afrika och afrikansk konst, afrikansk litteratur, afrikanska textilier, afrikansk

muntlig tradition och bland annat en hel helg med heta afrikanska rytmer mitt i oktoberkylan. Tema Afrika har som mål att försöka gestalta den spännande, fascinerande, sköna och också hårt drabbade världsdelen så mångsidigt som möjligt. Afrika går som en röd tråd i hela kursutbudet och förekommer också i mat, musik och språk som till exempel en nybörjarkurs i somaliska.

Arbis kurshäfte finns att hämta på bibliotek, i Luckan och förstås både på Dagmarsgatan och i Stoa i Östra centrum.

Smarta grönsaker är närproducerade och inte odlade i växthus som slukar energi. Som bönor, rotsaker, kål, rovor och rödbetor.

Elävä Rööperi

80-luvun alun Rööperillä ja nykypäivän Design District -Punavuorella tuntuu toisinaan Fredrikinkatua pitkin tassutellessa olevan enemmän eroavaisuuksia kuin yhteistä. Autoilevat ulkopaikkakuntalaiset helposti eksyttävät yksisuuntaiset kadut sekä vuoden 1875 rakennussäännön ylärajoja hipovat kivitalot ovat vielä paikoillaan, mutta muuten aluetta on välillä vaikea uskoa samaksi, jota vielä muutama vuosikymmen sitten pidettiin kaupungin pahamaineisimpana.

90-luvulla alkanut niin sanottu Uudenmaankatu-ilmio ei tarkoittanut pelkästään muutamaa ylihintaista lattea tarjoavaa trendibaaria, vaan sillä on ollut paljon suurempi vaikutus katukuvaan. Punavuoren itäosasta on tullut suomalaisten designliikkeiden sydänmaita, jossa lukuisten kauppojen ikkunoita koristaa musta Design district -tarra. Lapsuuteni ostaa, myy, vaihtaa ja varastaa -kaupat ovat pikku hiljaa haihtuneet, eikä ronskia pornoa myyviä liikkeitäkään taida enää olla kuin muutama.

Roobertinkatua pitkin kolisteli aikoinaan spora, mutta kävelykaduksi muututtuaan siitä tuli teinien valtakunta. Skeittilautojensa päällä istuva nuoriso kansoitti kävelykadun iltaisin. Vasta 90-luvulla muodostui Robasta sellainen yöelämän keskus lukuisine baareineen, läpi yön auki olevine pikaruokaloineen sekä minimarketteineen.

Vuosituhanneen vaihteen lähestyessä Punavuori oli jo vakiinnuttanut paikkansa kauniiden ja muotitietoisien leikkikenttänä, eikä ollut kummoinkaan ihme, että lyhyen aikaa kestänyt uusmediahuuma ylipalkattuine kaksikymppisine AD:neen löysi kotinsa juuri sieltä. Ajan ja paikan henki kulminoitui alkuiltapäivästä pienessä krapulassa Uudenmaankadun übertrendikkäässä kahvilassa latteaan siemailevaan ja laiskasti läppäriään naputtelevaan tietotyöläiseen.

Internet-zepppelin syöksyi liekehtien mereen, mutta trendikkyden leima ei lähtenyt Punavuoresta. 50 euroa miesten hiustenleikkuusta rokottavat parturit, sisäänpäinlämpeävät pintaliitokapakat sekä kotimaista underground-muotia myy-

Punavuoresta Polynesiaan. Kirjailija vaimonsa kuvaamana jossakin Tyynen valtameren rannalla.

vät pikkuboutiquet olivat tulleet jäädäkseen. Punavuoresta oli muodostunut pääkaupungin sisällä eräänlainen luovien ja menestyneiden ihmisten enklava. Entisestä työväenluokan kaupunginosasta oli tullut myös kovan rahan asuntomarkkinoiden himoituin kohde. Halpa keskiolet vaihtui saksalaiseen pintahiivaan, Pizza Hut Michelin-ravintolaan. Samalla saivat laukkunsa pakata keskiluokkaiset lapsiperheet, joilla ei enää ollut yksinkertaisesti varaa asuttaa sataneliöisiä jugendkämppejä. Tämä näkyy selkeästi paitsi tilastoissa (Punavuoren asukasluku on puolittunut muuta-

massa kymmenessä vuodessa), mutta myös katukuvassa. Kadonneet ovat Koffin puistosta valtavat, joskus jopa satapäiset kirkonrottaa tai purkista pelaavat lapsilaumat, sillä heidän kotejaan asuttavat nykyisin hyvätuloiset keski-ikäiset arkkitehtipariskunnat. Lasten lisäksi puuttuvat lähes kokonaan myös rantojen harmaat ja hiljaiset miehet. Heidät lienee korjannut pois järjestyspoliisi tai talvipakkaset.

Punavuoren kaduille on ilmestynyt myös uusia tulokkaita; turistit. Uudenmaankatu-ilmio sekä Punavuoren muutos ei jäänyt ulkomaisilta matkoppaiden kirjoittajilta tai toimittajilta huomaamatta. Ensimmäisenä Rööperin löysivät kuitenkin saksalaiset teinityöt, jotka istuivat sinnikkäästi Fredrikinkadulla sijaitsevan kerrostalon portailla vielä vuosia sen jälkeen kun Ville Valo oli muuttanut talosta pois. Seuraavaksi saapuivat homomiehet Roobertinkadun jättimäisen DTM-yökerhon houkuttelemina. Helsingin kansainvälistyessä näitä pioneereja seurasivat myös muut turistit, josta innostuneena alkoivat suuret hotelliketjut rakentaa kilpaa hotelleja.

Mitä on vanhasta Punavuoresta sitten enää jäljellä? Hagelstamin kirjakauppa Fredrikinkadulla, Digeliuksen levykauppa Viiskulmassa, sekä liikkeensä edessä sikariaan poltteleva pornokeisari Tom Sjöberg lienevät viimeisiä vanhoista mamerkeistä. Lestinheittäjiä ei enää porttikongei-ssa pyöri, mutta Irto-Pirkot ovat löytäneet tiensä takaisin vanhoille metsästysmaille Punavuoren sydämeen, Ratakadulle.

Rööperin tulevaisuutta ei kukaan varmuudella tiedä, mutta todennäköistä on, että salakapakoiden, ilotalojen ja sakilaisten kaupunginosasta muodostuu eräänlainen West Hollywood tai Coconut Grove, jossa harva oikeasti asuu, mutta johon kansa tungeksii syömään, juhlimaan ja shoppaamaan. Onko muutos sitten hyvästä, sitä en tiedä. Mutta ainakin Punavuori elää, ja täysillä.

Tuomas Vimma

Kirjoittaja on helsinkiläinen kirjailija.

Tunnistatko kuvauspaikan?

Kava etsii suomalaisen elokuvan kuvauspaikkoja.

Historiallista elokuvaa Helmikuun manifesti (1939) kuvattiin kesästä 1938 talveen 1939 Helsingissä ja lähiseudulla. Tunnistatko tarinan kunnantalon jossa venäläiset santarnit järjestävät laittoman kutsunnan? Paikka saattaa oikeasti olla esimerkiksi ravintola tai koulu. Toinen kuva esittää talon lähiseutua suomenmielisten ylioppilaspöikien (Tauno Palo, Eino Kaipainen) paetessa rattailla paikalta.

Oletko nähnyt lapsuudessasi 1920-1950-luvulla nähnyt elokuvien kuvauksia? Tiedätkö muiden elokuvien kuvauspaikkoja?

Kerro kallisarvoinen tietosi KAVA:n perinnetutkija Juha Seitajärvelle. Ota yhteyttä sähköpostitse (juha.seitajarvi@kava.fi), soita 09 6154 0217 tai 045 657 7383 tai lähetä postia osoitteeseen KAVA/Seitajärvi, PL 16, 00501 Helsinki.

• Katso lisää suomalaisen elokuvan tiedonkeruun esimerkkitaupuksia Kavan kotisivuilta www.kava.fi

PalveluInfo

Elämä yksinkertaisemmaksi

– ajatuksia tavarakaoksen kesytykseen

Suomenkielisen työväenopiston luennoilla saa vinkkejä kaaoksen taltuttamiseen.

Meillä on liikaa tavaraa, liikaa paperia, liikaa menoja ja liikaa tekemisiä. Kaaos näkyy asunnossa ja kalenterissa, tuntuu jatkuvana kiireenä ja kalvaa huonona omatuntona. Joskus se jopa eristää, koska on helpompaa jättää vieraat kutsumatta. Asialle pitäisi tehdä jotain, mutta kun ei tiedä mistä aloittaa, eikä aikaakaan ole. Luento ker-

too, mistä tämä johtuu ja mitä sille voi tehdä: kaiken yksinkertaistaminen on avain selkeän elinympäristön luomiseen ja elämän hallintaan.

Luennoitsija on Hollannissa asuva ja työskentelevä Professional Organizer Anne te Velde-Luoma. Luennot järjestetään keskiviikkoisin 29.9. klo 18.30–20 ja 1.12. klo 16.50–18.20.

- Opistotalo, Viipurinsali, Helsinginkatu 26

Kuva nuorisosaliin keskus

Ilmoittaudu DanceActioniin

Ilmoittautuminen DanceActionin -tanssitapahtumaan käynnistyy 24.9. Vuosittain Helsingin Kulttuuritalolla järjestettävä DanceAction on Suomen suurin nuorten tanssikatselmus, jossa sekä aloittelevat harrastajat että kokeneet tanssin konkarit ja yleisö kohtaavat.

DanceAction ei ole tanssikilpailu, vaan tapahtuman tavoitteena on tuoda tanssi kaikkien ulottuville; koota eri tanssityylien harrastajat yhteen ja päästää yleisö nauttimaan tanssin monimuotoisuudesta. Tapahtumaan voivat osallistua kaikki, joiden sydän palaa tanssille. Päivä koostuu katselmuksista ja il-

lan gaalasta. Jokainen esiintyjä saa esityksestään palautteen alan ammattilaisraadilta.

Myös nuorten omat koreografiat ovat tervetulleita tapahtumaan. Katselmus on avoinna kaikille 13–20-vuotiaille tanssijoille, tanssiryhmille ja nuorille. 1/3 ryhmäläisistä saa poiketa ikärajasta. Tanssitaustalla ja kokemuksella ei ole väliä, tärkeämpää on halu esiintyä. Lajeina ovat klassinen, street, show, disco, maailmantanssi ja free. Lajien kuvaukset ja lisätiedot löytyvät netistä. Tapahtuma on maksuton.

- Lisätietoja ja ilmoittautumiset: www.nuoriso.hel.fi/danceaction

Kuinka löydän tietoa internetistä

Itäkeskuksen kirjasto järjestää yhteistyössä työväenopiston kanssa keskiviikkoisin maksutonta tiedonhaun opetusta. Kurssit on tarkoitettu vasta-alkajille. Ilmoittautuminen Itäkeskuksen kirjaston tietopalveluun.

- 29.9. klo 9.30–13.30 Internet-tiedonhaun perusteet. Osallistujien tulee osata käyttää hiirtä.
- 6.10., 20.10. ja 27.10. klo 9.30–13.30. Kuinka hoidan asioita verkon kautta. Opetus on tarkoitettu niille, jotka ovat jonkin verran käyttäneet nettiä ja hallitsevat hiiren käytön.
- Itäkeskuksen kirjasto, Turunlinnantie 1, p. 09 310 85090.

Lukijakilpailu

Kuva postikortti, yksityiskokoleima

Kuvassa on keskeistä pääkaupunkia ikuistettu viime vuosisadan alussa. Hieman muunneltuna katunäkymä on tunnistettavissa 2000-luvulla. Mistä päin Helsinkiä löytyy tämä kuvauskohte?

Vastaukset pyydetään toimittamaan viimeistään 4.10. osoitteella Helsinki-info "Lukijakilpailu" PL 1, 00099 Helsingin kaupunki tai sähköpostitse helsinki-info.lukijakilpailu@hel.fi. Muistakaa liittää vastaukseen myös postiosoitteenne.

Vastaus edellisen lehden kysymykseen

Kesäinen idylli palmuineen ja suihkulähteineen oli viimekertaisen kysymyskuvan aiheena.

Kuvassa oli niin sanottu vanhan Forumin viihtyisiä piha Kukon korttelissa Mannerheimintien ja Simonkadun kulmauksessa. Tuo Forum valmistui olympiaksesäksi 1952 jolloin uudisrakennuksen tieltä puret-

tiin useita puutaloja. Yksikerroksinen oman aikansa kauppakeskus sai puolestaan väistyä nykyisen Forumintien tieltä 1970–80-lukujen vaihteessa.

Martti Helminen

Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi Tuula Piili. Palkintokirja on lähetetty voittajalle. Onnittelumme!

Kuva postikortti, yksityiskokoleima

VIRKA INTOA, NEUVONTAA JA NÄYTTELYITÄ

Tällä palstalla Virka Info vastaa helsinkiläisiä askarruttaviin kysymyksiin. Jos kaipaat tietoa kaupunkiasi- asioista, ota yhteyttä Virka Infoon, Sofiankatu 1. Illoinen ja osaava henkilökunta on tavoitettavissa viikon jokaisena päivänä; ma–pe 9–19 ja la–su 11–17. Vuoden 2011 alussa Virka Infon tiedotusneuvojen joukko suurenee ja palvelu laajenee (ks. 1. kysymys).

* Puhelinneuvonta toimii arkisin 9–15 numerossa 09 310 1111 ja sähköpostia voit lähettää mihiin vuorokauden aikan tahansa osoitteeseen: virkaifo@hel.fi, Internet löytyy osoitteesta www.virka.fi. Tervetuloa!

Olen kuullut, että Itäkeskuksessa sijaitseva maahanmuuttajaneuvonta lopettaa. Miten se käytännössä tapahtuu?

* Maahanmuuttajaneuvonta muuttaa kaupungintalolle ja sen toiminta Itäkeskuksessa tosiaan päättyy. Neuvonta yhdistetään Helsinki-tiedotuksen yleisneuvontaan Virka Infoon. Siirto edellyttää jonkin verran muutoksia kaupungintalossa; Virkan toimiston yhteyteen remontoidaan työtilat uusille palveluneuvojille ja ala-aulan palvelutiskille tulee yksi neuvontapaikka lisää. Yksityisluontoiset, ajanvarauksella edellyttävät neuvontatilanteet tapahtuvat

aulan perällä sijaitsevassa erillisessä kabinetissa. Siirto tapahtuu ensi vuoden alussa.

Vuoden 2011 alussa Virka Infon toiminta monipuolistuu myös kaupungin kirjaamouudistuksen myötä. Kirjaamopalvelut siirtyvät kokonaisuudessaan kaupungintalolle ja osa toiminnosta on siten saatavilla myös Virka Infon palvelutiskiltä. Kirjaamon asiakirjojen nähtävillä olotila tulee myös sijoittumaan aulan perälle kabinettiin.

Mihin voin ottaa yhteyttä, kun tarvitsen esitteeseen Helsingin keskustan kartan käyttöluvan?

* Kiinteistöviraston kaupunkimittausosasto huolehtii kaupungin paikkatietojärjestelmän koordinoinnista ja kiinteistömuodostamis- ja rekisteröintitehtävistä sekä kaupungin karttalaitoksesta. Kaupunkimittausosasto myöntää vuosittain julkaisulupia laatimistaan kartoista 10–12 miljoonan kappaleen painatusta varten. Erilaisia julkaisuja tehdään vuosittain satoja kappaleita. Julkaisuluvat myöntää kaupungingeodeetti.

* Asiakaspalvelu on avoinna ma–pe 8.15–16.00 osoitteessa Viipurinkatu 2, Helsinki 51, (PL 2205, 00099 Helsingin kaupunki), puhelin 09 310 31930, faksi 09 310 31986. Palautteet voi laittaa sähköpostilla kmo@hel.fi -osoitteeseen.

Tiloja luovuudelle

Tuomas Nikulaa on kutsuttu Stubaksi jo alle kouluikäisestä. Noin 15-vuotiaasta saakka hän on häärennyt kaupunkikulttuurin parissa. Nykyisin hän muovaa helsinkiläistä kulttuuria Kaapelitehtaan lisäksi myös Suvilahdessa, jonka läheisyyteen kohoaa kokonainen uusi kaupunginosa.

Toimitusjohtaja Stuba Nikula arvostaa Suvilahden rosoista tunnelmaa, joka helpottaa paikan taimista näyttämöksi mitä erilaisempiin tapahtumiin.

Helsinkiäinen **Stuba Nikula**, 38, on rennon oloinen, mutta asiallinen mies. Hän puhuu paljon ja käyttää värikkäitä ja hauskoja kielikuvia. Nikula kuvaa itse itseään henkiseksi punkkariksi. Tosielämässä hän on median monitoimimies **Jone Nikulan** pikkuveli, entisen oikeuskanslerin **Paavo** ja taidehistorian professori **Riitta Nikulan** poika. Intohimo rakennuksiin on perua äidiltä, joka on rakennussuojelun ammattilainen.

Nuorena Nikula oli päättänyt, että hän ei ainakaan politiikkaan lähde. Työssä ei sitä kuitenkaan voi välttääkään, sillä hän on Kiinteistö Oy Kaapelitehtaan toimitusjohtaja sekä Kaapelitehtaalla että Suvilahdessa.

"Kaupungin itsensä hallinnoiman osakeyhtiön tai säätiön käyttäminen on yhä yleisempi tapa tuottaa kaupunkiin sen tarvitsemia palveluita, eikä vain Helsingissä", Nikula kertoo.

"Näin päätöksenteko on suoraa, ja tekeminen siten jouhevampaa kuin virastossa. Omistaja omistaa, hallitus hallinnoi ja johtaja johtaa. Ja johtajan voi helposti vaihtaa", Nikula lisää pilke silmissään. Hän on mukana myös Trans Europe Halles -verkoston johtokunnassa. Verkostoon kuuluu 50

kulttuurikeskusta, jotka ovat herättäneet henkiin vanhoja eurooppalaisia teollisuusrakennuksia.

Kantava teema Nikulan tekemisissä on Helsingin kehittäminen mukavammaksi paikaksi asua. Vuosien vierieissä hän on siirtynyt konserttien ja festivaalien tuottajasta vuokraisännäksi. Matematiikan ja tietojenkäsittelytieteen opettajan koulutuksesta on ollut hyötyä, sillä humanistien joukossa hän erottuu tämän vuoksi edukseen. Nikula osaa ennakoida korjausrakentamisen menot, eivätkä kustannukset pääty vielä siihenkään. Seuraavaksi on vielä laskettava realistiset toimintakulut.

Rakkaudesta rakennuksiin

"Tiivistäen voisi sanoa, että omistamme, peruskorjaamme ja vuokraamme entisiä teollisuusrakennuksia taiteen ja kulttuurin tarpeisiin. Näin hankimme korun kauniille rakennuksille arvoista käyttöä, sillä vanhoilla rakennuksillakin on tunteensa", Nikula sanoo hymyillen.

Tällä hetkellä Suvilahdessa on lähes 40 vuokralaista, jotka toimivat kulttuurialalla. Ja yli 300 tilahakemusta on sisällä. Vuoden liikevaihto on

noin 500 000 euroa, ja se kertyy tilavuokrasta. Osalta peritään vuokrana käyttökulut, kun taas joidenkin osalta pyydetään markkinahintainen vuokra. Tasapainottelu osakeyhtiön hyvän taloudenpidon ja luovien alojen tukemisen välillä on toistaiseksi onnistunut hyvin.

Suvilahden haasteet ovat Nikulan mielestä ennen kaikkea sisällöllisiä.

"Tarjoamme tilat erilaisille tapahtumille, mutta emme ole tuottajaorganisaatio. Suvilahdella on vetovoimaa, ja siksi yhteydenottoja riittää. Onkin löydettävä juuri se vuokralainen, joka sopii kokonaisuuden osaksi".

Kahvipöytäkeskusteluista yhteistyöhön

Yhtiön 12 vakituista työntekijää satsaa erilaisten ryhmien palvelemiseen Suvilahdessa ja Kaapelitehtaalla. Nikula haluaa kehittää Suvilahtea osaksi Sörnäistenrannan ja Kalasataman aluetta.

"Ajattelemme mielellämme Suvilahtea isommassakin, vähintään kansallisessa ja mieluiten kansainvälisessä mittakaavassa", Nikula kertoo.

Yhteistyömahdollisuuksia riittää, sillä nuorisokeskus Happi, Teatterikorkeakoulu, Kuvataideakatemia, Taideteollinen korkeakoulu, Ateljeesäätien taiteilijatalo ja monet muut mielenkiintoiset keskuksat ovat aivan lähituntumassa.

Yhtenä hyvänä esimerkkinä on Suvilahdessa toimiva Uuden Sirkuksen Keskus Cirko, joka käynnistelee pohjoismaisessa mittakaavassa merkittävää uuden sirkuksen toimintakeskusta, jossa alkaa myös Teatterikorkeakoulun sirkusammattilaisten koulutus.

Rakentuvan alueen sydämessä

Suvilahti rakentuu vielä seuraavat kymmenen vuotta.

"Kaikkea ei tehdä valmiiksi kerralla, vaan korjaamme talo talolta", Nikula paljastaa. Kalasataman metroaseman rakentaminen kauppakeskumaiseksi alkaa ensi vuonna. Ja koko Kalasataman alue laajenee seuraavat kaksikymmentä vuotta. Tämän hetken arvioiden mukaan alueelle tulee 17 000 asukasta ja 10 000 työpaikkaa, joten läpikulkua on luvassa runsaasti.

"Helsinkiäinen on se kaupungin tärkein matkailija. Ihanteellista on, se että ihmiset liikkuvat ja viihtyvät omassa kotikaupungissaan. Se on ekologista ja sitouttavaa", Nikula sanoo.

"Uutta kaupunkikulttuuria syntyy todennäköisemmin juuri siellä, missä tilat ja ympäristö eivät ole liian valmiita", Nikula miettii.

"Meillä pyöritetään satavuotiaita rakennuksia, joille pohjustamme työksemme seuraavaa vuotta. Parhailaan mietimme sopivaa käyttöä esimerkiksi Suvilahden kahdelle sylinterinmuotoiselle kaasukellolle, jotka tuovat mieleen Rooman Pantheonin", Nikula tiivistää silmissään kauas yltävä katse.

Nina Rintala

